P10_TA(2024)0035

YK:n ilmastokokous 2024 Bakussa, Azerbaidžanissa (COP29)

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2024 YK:n ilmastokokouksesta 2024 Bakussa, Azerbaidžanissa (COP29) (2024/2718(RSP))

(C/2025/808)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen (UNFCCC) ja siihen liitetyn Kioton pöytäkirjan,

— ottaa huomioon UNFCCC:n osapuolten 21. konferenssissa (COP21) Pariisissa 12. joulukuuta 2015 hyväksytyn sopimuksen (Pariisin sopimus),

— ottaa huomioon UNFCCC:n osapuolten 28. konferenssin (COP28), Kioton pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimineen osapuolten 18. konferenssin (CMP18), Pariisin sopimuksen osapuolten kokouksena toimineen osapuolten viidennen konferenssin (CMA5) sekä Glasgow'ssa pidetyssä UNFCCC:n osapuolten 26. konferenssissa (COP26) 13. marraskuuta 2021 hyväksytyn Glasgow'n ilmastosopimuksen,

— ottaa huomioon UNFCCC:n osapuolten 27. konferenssissa (COP27) tehdyn sopimuksen perustaa erityinen rahasto menetysten ja vahinkojen korvaamiseksi, COP28-konferenssissa perustetun väliaikaisen komitean, joka käsittelee menetyksiä ja vahinkoja koskevien uusien rahoitusjärjestelyjen käyttöönottoa, sekä menetyksiä ja vahinkoja käsittelevän Santiagon verkoston,

— ottaa huomioon 21. marraskuuta 2023 antamansa päätöslauselman YK:n ilmastokokouksesta 2023 Dubaissa, Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa (COP28) ([1]),

— ottaa huomioon 25. huhtikuuta 2024 antamansa päätöslauselman Azerbaidžanista, etenkin kansalaisyhteiskunnan tukahduttamisesta ja Gubad Ibadoghlun ja Ilhamiz Guliyevin tapauksista ([2]), sekä kaikki aiemmat päätöslauselmansa Azerbaidžanista,

— ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman sekä kestävän kehityksen tavoitteet,

— ottaa huomioon 15. kesäkuuta 2023 antamansa päätöslauselman kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanosta ja tuloksista ([3]),

— ottaa huomioon hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) vuoden 2018 erityisraportin ilmaston lämpenemisestä 1,5 celsiusasteella, erityisraportin ilmastonmuutoksesta ja maankäytöstä, erityisraportin valtameristä ja kryosfääristä ilmaston muuttuessa sekä paneelin kuudennen arviointikertomuksen (AR6),

— ottaa huomioon ilmastonmuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan, sen 18. tammikuuta 2024 julkaistun raportin unionin ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamisesta "Towards EU climate neutrality: progress, policy gaps and opportunities" ja sen 15. kesäkuuta 2023 julkaistun raportin unionin laajuisen ilmastotavoitteen asettamisesta ja kasvihuonekaasubudjetin vahvistamisesta "Scientific advice for the determination of an EU-wide 2040 climate target and a greenhouse gas budget for 2030-2050",

— ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta 30. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 ([4]) (eurooppalainen ilmastolaki),

— ottaa huomioon hiljattain hyväksytyn EU:n lainsäädännön, jonka avulla muunnetaan eri alojen konkreettisiksi politiikkatoimiksi unionin tavoite vähentää nettopäästöjä vähintään 55 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä sekä unionin sitova tavoite saavuttaa ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä (55-valmiuspaketti),

— ottaa huomioon vuoteen 2030 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta (kahdeksas ympäristöohjelma) 6. huhtikuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2022/591 sekä Euroopan ympäristökeskuksen vuoden 2023 seurantaraportin edistymisestä kahdeksannen ympäristöohjelman tavoitteiden saavuttamisessa ja komission väliarvioinnin kahdeksannesta ympäristöohjelmasta,

([1]) EUVL C, C/2024/4210, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4210/oj.
([2]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2024)0369.
([3]) EUVL C, C/2024/493, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/493/oj.
([4]) EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.

— ottaa huomioon 28. marraskuuta 2019 antamansa päätöslauselman ilmasto- ja ympäristöhätätilasta ([5]),

— ottaa huomioon 6. helmikuuta 2024 annetun komission tiedonannon ”Turvattu tulevaisuus – Euroopan vuoden 2040 ilmastotavoite sekä eteneminen kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä kestävässä, oikeudenmukaisessa ja vauraassa yhteiskunnassa” (COM(2024)0063),

— ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2024 annetun komission tiedonannon ilmastoriskien hallinnasta ihmisten ja hyvinvoinnin suojelemiseksi (COM(2024)0091),

— ottaa huomioon 24. helmikuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Ilmastokestävä Eurooppa – Uusi EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi” (COM(2021)0082),

— ottaa huomioon 17. joulukuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU:n strategiasta ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ([6]),

— ottaa huomioon 20. marraskuuta 2023 julkaistun YK:n ympäristöohjelman (UNEP) vuoden 2023 päästökuiluraportin ”Broken Record – Temperatures hit new highs, yet world fails to cut emissions (again)”, sen 2. marraskuuta 2023 julkaistun vuoden 2023 sopeutumiskuiluraportin ”Underfinanced. Underprepared – Inadequate investment and planning on climate adaptation leaves world exposed” ja sen 8. marraskuuta 2023 julkaistun vuoden 2023 tuotantokuiluraportin ”Phasing down or phasing up? Top fossil fuel producers plan even more extraction despite climate promises”,

— ottaa huomioon 14. marraskuuta 2023 julkaistun UNFCCC:n yhteenvetoraportin Pariisin sopimuksen mukaisista kansallisesti määritellyistä panoksista,

— ottaa huomioon yhteenvedon marraskuussa 2023 julkaistusta ilmastorahoitusta käsittelevän korkean tason riippumattoman asiantuntijaryhmän toisesta raportista ”A climate finance framework: decisive action to deliver on the Paris Agreement”,

— ottaa huomioon 1. joulukuuta 2023 julkaistun UNEPin raportin metaanipäästöjen seurannasta ”An Eye on Methane: International Methane Emissions Observatory 2023 Report” sekä 6. toukokuuta 2021 julkaistun UNEPin raportin metaanipäästövähennysten hyödyistä ”Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions”,

— ottaa huomioon maaliskuussa 2024 julkaistun Kansainvälisen energiajärjestön (IEA) metaanipäästöjä käsittelevän raportin ”Global Methane Tracker 2024”,

— ottaa huomioon 14. lokakuuta 2020 annetun komission tiedonannon EU:n strategiasta metaanipäästöjen vähentämiseksi (COM(2020)0663),

— ottaa huomioon EU:n maatalouden tulevaisuutta koskevasta strategisesta vuoropuhelusta laaditun loppuraportin ”A shared prospect for farming and food in Europe”,

— ottaa huomioon 21. lokakuuta 2021 antamansa päätöslauselman EU:n strategiasta metaanipäästöjen vähentämiseksi ([7]),

— ottaa huomioon 19. maaliskuuta 2024 julkaistun Maailman ilmatieteellisen järjestön raportin maailman ilmaston tilasta vuonna 2023,

— ottaa huomioon Copernicuksen ilmastonmuutosta koskevat palvelut ja niiden vuoden 2023 ilmastoraportin ”2023 Global Climate Highlights”,

— ottaa huomioon fossiilisten polttoaineiden päästöjen ja varantojen maailmanlaajuisen Global Registry of Fossil Fuel Emissions and Reserves -rekisterin,

— ottaa huomioon 18. helmikuuta 2021 julkaistun UNEPin raportin ilmastoon, biologiseen monimuotoisuuteen ja saastumiseen liittyvän hätätilan torjumisesta ”Making Peace with Nature: a scientific blueprint to tackle the climate, biodiversity and pollution emergencies”,

— ottaa huomioon 25. marraskuuta 2019 julkaistun biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja käsittelevän hallitustenvälisen tiede- ja politiikkafoorumin (IPBES) maailmanlaajuisen arviointiraportin biologisesta monimuotoisuudesta ja ekosysteemipalveluista,

— ottaa huomioon biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen osapuolten 15. konferenssissa (COP15) hyväksytyn Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen,

— ottaa huomioon 20. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia: Luonto takaisin osaksi elämäämme” (COM(2020)0380),

— ottaa huomioon 9. kesäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman vuoteen 2030 ulottuvasta EU:n biodiversiteettistrategiasta – Luonto takaisin osaksi elämäämme ([8]),

([5]) EUVL C 232, 16.6.2021, s. 28.
([6]) EUVL C 445, 29.10.2021, s. 156.
([7]) EUVL C 184, 5.5.2022, s. 105.
([8]) EUVL C 67, 8.2.2022, s. 25.

— ottaa huomioon raportin IPBES:n ja IPCC:n 10. kesäkuuta 2021 järjestämästä biologista monimuotoisuutta ja ilmastonmuutosta käsitelleestä työpajasta,

— ottaa huomioon 6. lokakuuta 2022 antamansa päätöslauselman uudesta ponnesta valtamerten hallinnointiin ja biodiversiteetin vahvistamiseen ([9]),

— ottaa huomioon 19. kesäkuuta 2023 hyväksytyn Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen alaisen, merten biologisen monimuotoisuuden suojelua ja kestävää käyttöä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla koskevan sopimuksen (sopimus biologisesta monimuotoisuudesta kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla),

— ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2021 antamansa päätöslauselman maaperän suojelusta ([10]),

— ottaa huomioon 4. joulukuuta 2019 julkaistun Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) raportin Euroopan ympäristön tilasta ”The European Environment – State and Outlook 2020”, 8. syyskuuta 2022 julkaistun EEA:n arvioinnin Euroopan maaperän tarjoamista mahdollisuuksista ilmastotoimien tehostamiseen ja 11. maaliskuuta 2024 julkaistun EEA:n ensimmäisen Euroopan ilmastoriskien arvioinnin,

— ottaa huomioon 16. syyskuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU:n tehtävästä maailman metsien suojelemisessa ja ennallistamisessa ([11]),

— ottaa huomioon 15. syyskuuta 2022 antamansa päätöslauselman ”Kuivuuden, maastopalojen ja muiden äärimmäisten sääilmiöiden seuraukset: EU:n toiminnan tehostaminen ilmastonmuutoksen torjunnan alalla” ([12]),

— ottaa huomioon 9. toukokuuta 2023 julkaistun maailman vesitilannetta koskevan YK:n kehitysraportin vesialan kumppanuuksista ja yhteistyöstä sekä 22.–24. maaliskuuta 2023 pidetyn YK:n vesikonferenssin, joka oli YK:n ensimmäinen merkittävä vettä käsittelevä konferenssi vuoden 1977 jälkeen,

— ottaa huomioon YK:n ympäristökokouksen 1. maaliskuuta 2024 antaman päätöslauselman tehokkaista ja osallistavista ratkaisuista vesipolitiikan vahvistamiseksi, jotta saadaan aikaan kestävää kehitystä ilmastonmuutoksen, biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen ja saastumisen yhteydessä,

— ottaa huomioon 5. lokakuuta 2022 antamansa päätöslauselman veden saatavuudesta ihmisoikeutena – ulkoinen ulottuvuus ([13]),

— ottaa huomioon maailman vesitilannetta koskevan YK:n vuoden 2019 kehitysraportin ”Leaving No One Behind”,

— ottaa huomioon maailman vesitilannetta koskevan YK:n vuoden 2024 kehitysraportin ”Water for prosperity and peace”,

— ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma – Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta” (COM(2020)0098),

— ottaa huomioon 10. helmikuuta 2021 antamansa päätöslauselman uudesta kiertotaloutta koskevasta toimintasuunnitelmasta ([14]),

— ottaa huomioon UNEPin maaliskuussa 2024 julkaiseman kemikaaleja koskevan maailmanlaajuisen kehyksen ”Global Framework on Chemicals – For a Planet Free of Harm from Chemicals and Waste”,

— ottaa huomioon 23. marraskuuta 2020 julkaistun komission kertomuksen ”EU:n päästökauppajärjestelmää koskevan direktiivin 30 artiklan 4 kohdan mukainen päivitetty analyysi ilmailun muiden kuin hiilidioksidipäästöjen ilmastovaikutuksista ja mahdollisista toimista” (COM(2020)0747),

— ottaa huomioon kesäkuussa 2023 julkaistun Kansainvälisen uusiutuvan energian viraston raportin energiasiirtymästä ja keinoista rajoittaa ilmaston lämpeneminen 1,5 celsiusasteeseen ”World Energy Transitions Outlook 2023: 1.5 °C Pathway”,

— ottaa huomioon toukokuussa 2021 julkaistun IEA:n raportin nettonollapäästöjen saavuttamisesta vuoteen 2050 mennessä ”Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector” sekä sen syyskuussa 2023 julkaistun päivityksen ”Net Zero Roadmap: A Global Pathway to Keep the 1.5 °C Goal in Reach”,

— ottaa huomioon toukokuussa 2024 julkaistun IEA:n erityisraportin strategioista kohtuuhintaista ja oikeudenmukaista energiasiirtymää varten ”Strategies for Affordable and Fair Clean Energy Transitions” ja sen kesäkuussa 2024 julkaistun raportin COP28-konferenssissa tehdystä sitoumuksesta kolminkertaistaa uusiutuvan energian kapasiteetti ”COP28 Tripling Renewable Capacity Pledge. Tracking countries' ambitions and identifying policies to bridge the gap”,

— ottaa huomioon YK:n Sendain kehyksen katastrofiriskien vähentämiseksi 2015–2030,

— ottaa huomioon YK:n katastrofiriskin vähentämisen tukitoimiston (UNDRR) vuoden 2023 raportin katastrofiriskien vähentämistä koskevan Sendain kehyksen 2015–2030 täytäntöönpanon väliarvioinnista,

— ottaa huomioon UNDRR:n vuoden 2023 maailmanlaajuisen arviointiraportin katastrofiriskien vähentämisestä,

([9]) EUVL C 132, 14.4.2023, s. 106.
([10]) EUVL C 506, 15.12.2021, s. 38.
([11]) EUVL C 385, 22.9.2021, s. 10.
([12]) EUVL C 125, 5.4.2023, s. 135.
([13]) EUVL C 132, 14.4.2023, s. 54.
([14]) EUVL C 465, 17.11.2021, s. 11.

— ottaa huomioon 20. joulukuuta 2023 julkaistun Maailman terveysjärjestön (WHO) raportin ilmastonmuutoksesta ja terveydestä,

— ottaa huomioon 15. kesäkuuta 2023 antamansa päätöslauselman maailmanlaajuisen ilmastokriisin uhreille omistetusta EU:n teemapäivästä ([15]),

— ottaa huomioon 7. kesäkuuta 2023 julkaistun yhteisen tutkimuskeskuksen raportin ilmastonmuutoksen vaikutuksista puolustukseen liittyvään kriittiseen energiainfrastruktuuriin ”Impacts of climate change on defence-related critical energy infrastructure”,

— ottaa huomioon neuvoston 21. maaliskuuta 2022 hyväksymän turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin,

— ottaa huomioon marraskuussa 2020 julkaistun Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) ilmastonmuutosta ja puolustusta koskevan etenemissuunnitelman,

— ottaa huomioon 7. kesäkuuta 2022 antamansa päätöslauselman ilmastonmuutosta ja puolustusta koskevasta EUH:n etenemissuunnitelmasta ([16]),

— ottaa huomioon naisten asemaa käsittelevän YK:n toimikunnan 66. istunnossa 25. maaliskuuta 2022 hyväksytyt päätelmät sukupuolten tasa-arvon saavuttamisesta ja kaikkien naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä ilmastonmuutoksen sekä ympäristö- ja katastrofiriskien vähentämistoimien ja -ohjelmien yhteydessä,

— ottaa huomioon 26. heinäkuuta 2022 julkaistun erityisraportoijan raportin ihmisoikeuksien edistämisestä ja suojelusta ilmastonmuutoksen yhteydessä,

— ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusneuvoston 12. heinäkuuta 2019 antaman päätöslauselman 41/21 ihmisoikeuksista ja ilmastonmuutoksesta,

— ottaa huomioon vuonna 1989 tehdyn YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista ja YK:n lapsen oikeuksien komitean 22. elokuuta 2023 antaman yleiskommentin nro 26 lasten oikeuksista ja ympäristöstä erityisesti ilmastonmuutoksen yhteydessä,

— ottaa huomioon vuonna 2021 julkaistun lasten oikeuksia koskevan EU:n strategian,

— ottaa huomioon 1. marraskuuta 2017 julkaistun alkuperäiskansojen oikeuksien YK:n erityisraportoijan raportin ilmastonmuutoksen ja ilmastorahoituksen vaikutuksista alkuperäiskansojen oikeuksiin sekä Stockholm +50-kokouksessa annetun alkuperäiskansojen edustajien julistuksen,

— ottaa huomioon 29. tammikuuta 2024 julkaistun toisen UNFCCC-raportin yleissopimuksen ja Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien kehitysmaaosapuolten tarpeiden määrittämisestä,

— ottaa huomioon kesäkuussa 2023 pidetyn uutta maailmanlaajuista rahoitussopimusta käsitelleen huippukokouksen tulokset,

— ottaa huomioon velanhoidon keskeyttämistä koskevan G20-ryhmän yhteisen velanhoitokehyksen,

— ottaa huomioon 15. helmikuuta 2023 julkaistun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 04/2023 ”Maailmanlaajuinen ilmastonmuutosliittouma + – Saavutukset jäivät alle tavoitteiden” ja sen 26. kesäkuuta 2023 julkaistun erityiskertomuksen 18/2023 ”EU:n ilmasto- ja energiatavoitteet – Vuoden 2020 tavoitteet saavutettiin, mutta on vain vähän viitteitä siitä, että toimet vuoden 2030 tavoitteiden saavuttamiseksi ovat riittäviä”,

— ottaa huomioon 17. lokakuuta 2023 annetut neuvoston päätelmät ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) osapuolten 28. konferenssin (COP28) valmistelutoimista (Dubai 30. marraskuuta – 12. joulukuuta 2023),

— ottaa huomioon 14. lokakuuta 2024 annetut neuvoston päätelmät ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) osapuolten 29. konferenssin (COP29) valmistelutoimista (Baku 11.–22. marraskuuta 2024),

— ottaa huomioon 8. lokakuuta 2024 annetut neuvoston päätelmät ilmastorahoituksesta 11.–22. marraskuuta 2024 pidettävää YK:n 29. ilmastokokousta (COP29) silmällä pitäen,

— ottaa huomioon kysymykset komissiolle ja neuvostolle YK:n ilmastokokouksesta 2024 Bakussa, Azerbaidžanissa (COP29) (O-0010/2024 – B10-0104/2024 ja O-0009/2024 – B10-0105/2024),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 142 artiklan 5 kohdan ja 136 artiklan 2 kohdan,

— ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan päätöslauselmaesityksen,

([15]) EUVL C, C/2024/488, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/488/oj.
([16]) EUVL C 493, 27.12.2022, s. 19.

A. toteaa, että Euroopan parlamentti on julistanut ilmasto- ja ympäristöhätätilan ja sitoutunut torjumaan ja hillitsemään tätä uhkaa kiireellisesti;

B. ottaa huomioon, että Pariisin sopimus tuli voimaan 4. marraskuuta 2016; ottaa huomioon, että tähän mennessä sopimukseen on liittynyt EU ja 193 valtiota, joiden osuus maailmanlaajuisista päästöistä on yli 98 prosenttia;

C. ottaa huomioon, että UNEPin vuoden 2023 päästökuiluraportin mukaan Pariisin sopimuksen mukaisten vuodelle 2030 asetettujen ehdottomien kansallisesti määriteltyjen panosten täytäntöönpano täydessä laajuudessa johtaisi siihen, että lämpötilan nousu rajoitettaisiin 2,9 celsiusasteeseen tällä vuosisadalla; ottaa huomioon, että ehdollisten kansallisesti määriteltyjen panosten täysimittaisella täytäntöönpanolla lämpötilan nousu saataisiin rajoitettua 2,5 celsiusasteeseen;

D. ottaa huomioon, että kansallisesti määriteltyjä panoksia koskevassa UNFCCC:n vuoden 2023 yhteenvetoraportissa todetaan, että maailmanlaajuisten kasvihuonekaasupäästöjen kokonaistason ennustetaan vuonna 2030 olevan kaksi prosenttia alle vuoden 2019 tason; ottaa huomioon, että COP28-konferenssissa vuonna 2023 tehdyssä ensimmäisessä maailmanlaajuisessa tilannekatsauksessa korostettiin kriittistä tarvetta rajoittaa ilmaston lämpeneminen 1,5 celsiusasteeseen, jotta ilmastonmuutoksen riskejä ja vaikutuksia voitaisiin merkittävästi vähentää; toteaa, että aikaikkuna sille, että lämpeneminen pysyisi alle 1,5 celsiusasteessa, on sulkeutumassa hälyttävää vauhtia; toteaa, että päästöt kasvavat edelleen ja päästökuilu levenee; toteaa, että IPCC:n mukaan skenaarioissa, joissa lämpeneminen rajoitetaan 1,5 celsiusasteeseen, kasvihuonekaasupäästöjen on vuoteen 2030 mennessä oltava 43 prosenttia alle vuoden 2019 tason;

E. ottaa huomioon, että Stockholm Resilience Center -tutkimuskeskuksen analysoimasta yhdeksästä maapallon kestävyyden rajasta kuusi on ylitetty;

F. ottaa huomioon, että komission tiedonannossa COM(2024)0063 asetetaan ilmastotavoite vuodelle 2040; ottaa huomioon, että poliittisissa suuntaviivoissaan uudelle komissiolle puheenjohtajaksi valittu Ursula von der Leyen sitoutui ehdottamaan ilmastotavoitetta vuodelle 2040;

G. ottaa huomioon, että EU ja sen jäsenvaltiot toimittivat 16. lokakuuta 2023 päivitetyn kansallisesti määritellyn panoksensa, jossa ne sitoutuvat vähentämään kasvihuonekaasujen nettopäästöjään vähintään 55 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja siten jatkamaan maailmanlaajuisena johtavana ilmastotoimijana;

H. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen osuus maailmanlaajuisista kumulatiivisista hiilidioksidipäästöistä on 24,1 prosenttia, EU:n 27 jäsenvaltion osuus on 16,7 prosenttia, Kiinan 14,7 prosenttia, Venäjän 6,7 prosenttia ja Yhdistyneen kuningaskunnan 4,5 prosenttia;

I. ottaa huomioon, että kaikkien osapuolten on ponnisteltava yhdessä maailmanlaajuisten ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi; toteaa, että EU:n päästöjen osuus maailmanlaajuisista päästöistä on noin 6,1 prosenttia, kun sen väestön osuus maailman väestöstä on 5,7 prosenttia ([17]), ([18]), ([19]); katsoo, että hiilestä irtautuminen yksin EU:ssa ei riitä;

J. ottaa huomioon, että maailmanlaajuisen ilmakehätutkimuksen päästötietokannan (EDGAR) yhteisön kasvihuonekaasutietokannan mukaan vuonna 2023 suurimpien nousevien talouksien, kuten Kiinan, Intian ja Brasilian, päästöt lisääntyivät, kun taas EU:n 27 jäsenvaltiossa kasvihuonekaasupäästöt vähenivät kaikilla aloilla vuoteen 2022 verrattuna;

K. ottaa huomioon, että COP28-konferenssissa vuonna 2023 tehdyssä ensimmäisessä maailmanlaajuisessa tilannekatsauksessa korostettiin, että ilmastonmuutos ja biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen ovat toisiinsa sidoksissa olevia maailmanlaajuisia kriisejä, joihin on puututtava kiireellisesti osana laajempia pyrkimyksiä saavuttaa kestävän kehityksen tavoitteet, ja että kestävien ilmastotoimien kannalta luontoa ja ekosysteemejä on ratkaisevan tärkeää suojella, säilyttää, ennallistaa ja käyttää kestävällä tavalla;

L. ottaa huomioon, että vesi on perustavanlaatuinen resurssi ihmiselämälle, taloudelliselle toiminnalle, myös maataloudelle, ja ekosysteemeille; ottaa huomioon, että veteen liittyvät haasteet, kuten veden pilaantuminen ja niukkuus, ovat lisääntymässä; ottaa huomioon, että ilmastonmuutos vaikuttaa yhteiskuntiin ja ekosysteemeihin ja päinvastoin ennen kaikkea veden kautta muun muassa kuivuutena, tulvina, veden niukkuutena ja sateiden muutoksina, sillä nämä ilmiöt voimistuvat ja niitä esiintyy entistä useammin; ottaa huomioon, että tämä pahentaa ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja riskejä biologiselle monimuotoisuudelle, ekosysteemien sietokyvylle, maataloudelle, elintarviketurvalle, energiavarmuudelle ja ihmisten perustarpeille ja uhkaa samalla kovalla työllä aikaansaatuja kehityshyötyjä ja vihreää siirtymää sekä ihmisoikeuksia ja rauhaa; ottaa huomioon, että 1,42 miljardia ihmistä asuu alueilla, joilla vesivarat ovat hyvin haavoittuvia tai erittäin haavoittuvia; ottaa huomioon, että ilmastonmuutosta kestävä vesi- ja jätevesihuolto on olennainen osa ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista; katsoo, että veden tarjoamat useat ekosysteemipalvelut olisi varmistettava muun muassa vesisuunnittelun ja -huollon avulla ja investoimalla vesiin liittyviin innovaatioihin, kuten energia- ja vesitehokkuuteen, uudelleenkäyttöön ja makean veden ekosysteemien ennallistamiseen ja suojeluun; ottaa huomioon, että vesihuollolla on vahvat yhteydet muihin toiminnan aloihin, mikä edellyttää toimien yhdenmukaistamista ja koko vesistöalueen laajuista toimintaa luontoon perustuvien ratkaisujen avulla;

([17]) Komission tiedonanto ”Vuoden 2024 kertomus EU:n ilmastotoimista”, annettu 31. lokakuuta 2024 (COM(2024)0498).

([18]) YK:n ympäristöohjelma, ”Emissions Gap Report 2024”.

([19]) Euroopan komissio: Yhteinen tutkimuskeskus, maailmanlaajuisen ilmakehätutkimuksen päästötietokanta (EDGAR), ”GHG emissions of all world countries – 2024”.

M. ottaa huomioon, että maaperä on suurin maanpäällinen hiilivarasto ja että maaperän terveyden varmistaminen vahvistaa selviytymiskykyä ja vähentää ilmastonmuutokseen liittyvää haavoittuvuutta;

N. ottaa huomioon, että metsillä on keskeinen rooli ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ja sen hillitsemisessä; toteaa, että metsäkadon pysäyttäminen, metsien suojelun tehostaminen, metsittäminen ja uudelleenmetsittäminen sekä vastuullinen hankinta ovat keskeisiä hillitsemistoimia;

O. toteaa, että kaupunkisaarekeilmiön vuoksi helteen vaikutukset voivat olla voimakkaammat kaupungeissa, joissa asuu yli puolet maailman väestöstä; ottaa huomioon, että helleaallot nostavat energiankulutusta ja vähentävät työn tuottavuutta sekä lisäävät terveysriskejä ja sitä kautta helleaalloista johtuvia kuolemia; ottaa huomioon, että luonnolliset ratkaisut, vihreä infrastruktuuri ja luonnollisten varjojen luominen laskevat lämpötiloja kaupungeissa;

P. korostaa, että sekä IPCC:n kuudennen arviointiraportin että EU:n laajuisen vuoden 2040 ilmastotavoitteen ja vuosien 2030–2050 kasvihuonekaasubudjetin määrittämistä koskevan ilmastonmuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan tieteellisen lausunnon mukaan Pariisin sopimuksen mukaisten ilmastotavoitteiden ja kasvihuonekaasujen nollanettopäästöjen saavuttaminen edellyttää ennen kaikkea hiilidioksidi- ja metaanipäästöjen ja muiden kasvihuonekaasupäästöjen merkittävää, nopeaa ja pysyvää vähentämistä ja sekä maankäyttöön perustuvia että teknologisia laajamittaisia hiilenpoistoja;

Q. toteaa, että vain 14 maata on hyväksynyt fossiilisten polttoaineiden leviämisen estämistä koskevan sopimuksen eikä yksikään niistä ole EU:n jäsenvaltio;

R. ottaa huomioon, että IEA:n raportin ”Tripling Renewable Capacity Pledge: Tracking countries’ ambitions” mukaan kansallisesti määriteltyihin panoksiin sisältyvät uusiutuvan energian käyttöönottoa vuoteen 2030 mennessä koskevat sitoumukset johtaisivat siihen, että uusiutuvan energian kapasiteetin kolminkertaistamistavoite saavutettaisiin vain 12-prosenttisesti;

S. ottaa huomioon, että valtameret ovat maapallon suurin hiilinielu ja ne sitovat kasvavista kasvihuonekaasupäästöistä vapautuvaa ylimääräistä lämpöä ja energiaa; ottaa huomioon, että merten biologinen monimuotoisuus on vakavasti uhattuna ja että valtamerillä on ainutlaatuinen ja ratkaisevan tärkeä rooli ilmaston säätelyssä; ottaa huomioon, että meriekosysteemien, kuten koralliriuttojen, mangrovesoiden ja meriheinäniittyjen, tilan huononeminen heikentää valtamerten kykyä sitoa hiiltä ja sopeutua ilmastonmuutokseen, mikä pahentaa ilmastonmuutoksen vaikutuksia;

T. ottaa huomioon, että metaani on aiheuttanut noin 30 prosenttia maapallon lämpötilan noususta teollisen vallankumouksen jälkeen; toteaa, että metaanipäästöjen nopea ja pysyvä vähentäminen on ratkaisevan tärkeää ilmaston lämpenemisen hillitsemiseksi lyhyellä aikavälillä;

U. ottaa huomioon, että IEA on arvioinut, että fossiilisten polttoaineiden metaanipäästöjä olisi vähennettävä 75 prosenttia vuoteen 2030 mennessä, jotta lämpötilan nousu pysyisi alle 1,5 celsiusasteessa, ja huomauttanut, että maiden ja yritysten tähän mennessä antamat sitoumukset johtaisivat vain 50 prosentin vähennykseen ja että useimpien sitoumusten tueksi ei vielä ole laadittu täytäntöönpanosuunnitelmia;

V. ottaa huomioon, että OECD:n seitsemännessä arvioinnissa edistymisestä UNFCCC:n ilmastorahoitustavoitteen saavuttamisessa todettiin, että vuonna 2022 teollisuusmaat osoittivat kehitysmaille ilmastorahoitusta yhteensä 115,9 miljardia Yhdysvaltain dollaria, mikä on edelleen selvästi alle todellisten tarpeiden;

W. ottaa huomioon, että kehitysmaaosapuolten tarpeiden määrittämistä koskevan ensimmäisen UNFCCC-raportin mukaan kehitysmaaosapuolten toimittamat kansalliset raportit osoittavat, että näiden maiden puitesopimuksen ja Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien tarpeiden täyttämisestä aiheutuu yhteensä 5,8–5,9 biljoonan Yhdysvaltain dollarin kustannukset vuoteen 2030 mennessä;

X. ottaa huomioon, että UNEPin vuoden 2023 sopeutumiskuiluraportissa tuodaan esiin, että nykyinen sopeutumisrahoitusvaje on arviolta 194–366 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuodessa ja että vaje kasvaa ilmastovaikutusten voimistuessa;

Y. ottaa huomioon, että nykyisen ilmastorahoitustavoitteen, joka on 100 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuodessa vuoteen 2025 saakka, rahoittavat osapuolet, jotka luokiteltiin teollistuneiksi, kun UNFCCC-sopimus allekirjoitettiin vuonna 1992; katsoo, että tämä luokittelu ei enää heijasta asianmukaisesti maiden taloudellisia valmiuksia ja niiden kumulatiivisia historiallisia päästöjä, jotka ovat kehittyneet merkittävästi sen jälkeen;

Z. ottaa huomioon, että maailmanlaajuisten rahoitusvirtojen sovittaminen yhteen ilmastoneutraaliin ja -kestävään talouteen tähtäävän kehityspolun kanssa on vihreän siirtymän keskeinen tavoite Pariisin sopimuksen 2 artiklan mukaisesti;

AA. ottaa huomioon, että ensimmäisen eurooppalaisen ilmastoriskien arviointiraportin (EUCRA) mukaan jotkin ilmastoriskit ovat Euroopassa jo nyt kriittisellä tasolla ja monet muut riskit voivat saavuttaa kriittisen tai jopa katastrofaalisen tason tällä vuosisadalla, millä on vahingollisia vaikutuksia talouksien ja yritysten kilpailukykyyn, geopoliittiseen ympäristöön, työvoimaan ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen; ottaa huomioon, että EUCRA-raportissa suositellaan nykyisten ja tulevien ilmastoriskien huomioon ottamista käytännössä katsoen kaikilla politiikan aloilla ja toimien toteuttamista sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla;

AB. ottaa huomioon, että ilmastonmuutosta käsittelevä eurooppalainen tieteellinen neuvottelukunta korostaa tarvetta luopua asteittain haitallisista fossiilisten polttoaineiden tuista kaikkialla EU:ssa kiireellisesti ja kokonaan; ottaa huomioon, että kahdeksannessa ympäristöohjelmassa edellytetään sellaisen määräajan asettamista fossiilisten polttoaineiden tukien asteittaiselle lakkauttamiselle, joka tukee tavoitetta rajoittaa ilmaston lämpeneminen 1,5 celsiusasteeseen; ottaa huomioon, että Euroopan ympäristökeskuksen vuoden 2023 seurantaraportissa edistymisestä kahdeksannen ympäristöohjelman tavoitteiden saavuttamisessa korostetaan, että useimmilla jäsenvaltioilla ei ole konkreettisia suunnitelmia siitä, miten ja mihin mennessä ne aikovat luopua asteittain fossiilisten polttoaineiden tuista; katsoo, että tämä on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan nopeuttaa siirtymistä uusiutuvaan energiaan, varmistaa resurssien oikeudenmukainen kohdentaminen ja saavuttaa Pariisin sopimuksen mukaiset EU:n ilmastotavoitteet;

AC. ottaa huomioon, että terveyden ja ympäristö- ja ilmastokriisien on tieteellisesti todistettu olevan kytköksissä toisiinsa; ottaa huomioon, että ilmastonmuutos vaikuttaa suhteettomasti heikoimmassa asemassa oleviin väestöryhmiin, joihin kohdistuu suurempi puutteellisen elintarviketurvan ja vedensaannin epävarmuuden, terveysuhkien, pakkomuuton ja toimeentulon menetyksen riski;

AD. ottaa huomioon, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan rikkoo räikeästi kansainvälistä oikeutta ja aiheuttaa valtavia ihmishenkien menetyksiä ja vahinkoja kansalaisille mutta myös viivästyttää kipeästi kaivattuja ilmastotoimia ja johtaa välittömään ja pitkäaikaiseen ympäristön tilan heikkenemiseen;

AE. ottaa huomioon, että ilmastonmuutoksesta on tulossa yhä merkittävämpi muuttoliikkeen ja pakkomuuton aiheuttaja ja että miljoonat ihmiset joutuvat pakenemaan kodeistaan merenpinnan nousun, sään ääri-ilmiöiden, kuivuuden ja resurssien niukkuuden vuoksi; ottaa huomioon, että vuoteen 2050 mennessä jopa 216 miljoonaa ihmistä saattaa joutua siirtymään maansa sisällä Afrikan, Latinalaisen Amerikan, Aasian, Tyynenmeren ja Itä-Euroopan alueilla ilmastonmuutoksen vuoksi ([20]);

Maailmanlaajuinen tilannekatsaus ja COP29-konferenssi Bakussa

1. panee tyytyväisenä merkille COP28-konferenssissa tehdyn ensimmäisen maailmanlaajuisen tilannekatsauksen tulokset, joissa todetaan, että kehityskulut ilmaston lämpenemisen rajoittamiseksi 1,5 celsiusasteeseen tätä rajaa ylittämättä tai sen vain rajallisesti ylittäen ja 2 celsiusasteeseen edellyttää, että maailmanlaajuiset kasvihuonekaasupäästöt saavuttavat huippunsa vuoteen 2025 mennessä, ja että ilmaston lämpenemisen rajoittaminen 1,5 celsiusasteeseen tätä rajaa ylittämättä tai sen vain rajallisesti ylittäen edellyttää maailmanlaajuisten kasvihuonekaasupäästöjen merkittävää, nopeaa ja kestävää vähentämistä 43 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja 60 prosentilla vuoteen 2035 mennessä suhteessa vuoden 2019 tasoon sekä kasvihuonekaasujen nettonollapäästöjen saavuttamista vuoteen 2050 mennessä;

2. suhtautuu myönteisesti EU:n COP28-konferenssissa ilmoittamiin keskeisiin sitoumuksiin ja toimiin, joiden tarkoituksena on tiukentaa merkittävästi maailmanlaajuisia ilmastotavoitteita; kehottaa kaikkia osapuolia jatkamaan toimia kunnianhimoisella täytäntöönpanolla ja laajentamalla kansallisesti määriteltyjä toimia; korostaa, että kaikilla suurimmilla päästöjen aiheuttajilla ja G20-mailla on erityinen vastuu ottaa toimissa johtoasema; painottaa, että tarvitaan yhteisiä ponnistuksia ja lisätoimia kaikilta mailta, erityisesti kaikilta suurimmilta ja nousevilta talouksilta; kehottaa EU:ta ja samanmielisiä kumppaneita tekemään yhteistyötä kaikkien osapuolten kanssa, jotta COP29-konferenssissa saavutetaan onnistunut lopputulos;

3. tukee COP28-konferenssissa UNFCCC:n osapuolille esitettyä kehotusta edistää kansainvälisiä pyrkimyksiä kolminkertaistaa maailmanlaajuinen uusiutuvan energian kapasiteetti ja kaksinkertaistaa energiatehokkuusparannusten keskimääräinen maailmanlaajuinen vuotuinen määrä vuoteen 2030 mennessä; kehottaa kaikkia osapuolia hyväksymään konkreettisia tavoitteita ja toimia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja ottamaan ne huomioon kansallisesti määritellyissä panoksissaan; korostaa, että EU:n ja jäsenvaltioiden on tärkeää ottaa johtava asema nopeuttamalla uusiutuvan energian infrastruktuurin käyttöönottoa ja lisäämällä siihen tehtäviä investointeja sekä edistämällä energian varastointiteknologioihin liittyviä innovaatioita;

4. tukee COP28-konferenssissa osapuolille esitettyä kehotusta nopeuttaa toimia, joilla luovutaan asteittain päästövähennysteknologioita hyödyntämättömästä hiilivoiman käytöstä, ja siirtyä pois fossiilisten polttoaineiden käytöstä energiajärjestelmissä oikeudenmukaisella, hallitulla ja tasapuolisella tavalla; toteaa, että tavoitteena on nopeuttaa toimia tällä kriittisellä vuosikymmenellä, jotta voidaan saavuttaa nettonollapäästöt vuoteen 2050 mennessä tieteellisen ymmärryksen mukaisesti; pitää valitettavana, että energiaan liittyvät maailmanlaajuiset hiilidioksidipäästöt olivat jälleen ennätyksellisen korkeat vuonna 2023; kehottaa järjestämään osana maailmanlaajuisesta tilannekatsauksesta käytävää UNFCCC-sopimukseen liittyvää vuoropuhelua istunnon, jossa käsitellään maiden haasteita fossiilisten polttoaineiden käytön laajentamisen lopettamisessa; kehottaa jälleen kaikkia osapuolia työskentelemään fossiilisten polttoaineiden leviämisen estämistä koskevan sopimuksen laatimiseksi;

5. toteaa, että maapallon ilmanlämpötila on jo noussut lähes 1,3 celsiusastetta esiteolliseen kauteen verrattuna ja että vuosi 2023 ja kesä 2024 olivat mittaushistorian lämpimimmät sekä maailmassa että Euroopassa ([21]); korostaa, että ennätykselliset helleaallot, kuivuus ja metsäpalot supistivat maailman bruttokansantuotetta noin 0,6 prosenttia vuonna 2023 ja että säähän ja ilmastoon liittyvät ääri-ilmiöt aiheuttivat Euroopassa 650 miljardin euron menetykset vuosina 1980–2022; painottaa, että ilmastoriskit kasvavat, jos ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevien vaikuttavien toimenpiteiden toteuttamisessa aikaillaan, ja silloin myös menetykset ja vahingot lisääntyvät;

([20]) Maailmanpankki, *Groundswell Part 2: Acting on Internal Climate Migration*, Washington, DC, 2021.
([21]) Euroopan ympäristökeskus, *Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe*, lokakuu 2023.

6. on huolissaan UNEPin vuoden 2023 päästökuiluraportin havainnoista, joiden mukaan nykyisten ehdottomien kansallisesti määriteltyjen panosten täytäntöönpano täydessä laajuudessa johtaisi ilmaston lämpenemiseen 2,9 celsiusasteella ja jos niiden lisäksi pannaan täytäntöön ehdolliset kansallisesti määritellyt panokset ja jatketaan niitä, ilmasto lämpenee 2,5 celsiusasteella tällä vuosisadalla; tähdentää, että tämä kehityspolku on kaukana 1,5 celsiusasteen tavoitteesta, jonka kaikki osapuolet hyväksyivät COP28-konferenssin maailmanlaajuisessa tilannekatsauksessa, ja asettaa maailman polulle kohti peruuttamatonta ilmastonmuutosta ja kriittisten pisteiden ylittymistä;

7. toteaa, että osapuolten nykyiset yhteenlasketut kansallisesti määritellyt panokset ovat aivan liian pieniä suhteessa siihen, mitä tarvitaan, jotta Pariisin sopimuksen pitkän aikavälin tavoitteet voitaisiin saavuttaa; kehottaa kaikkia osapuolia noudattamaan COP26-konferenssissa tehtyä yhteisiä aikatauluja koskevaa päätöstä ja ilmoittamaan vuonna 2025 kansallisesti määritellyn panoksen vuodelle 2035 ja toimittamaan tämän kansallisesti määritellyn panoksen Pariisin sopimuksessa asetettuun määräaikaan mennessä; palauttaa mieliin, että kaikkien osapuolten olisi kiireellisesti tiukennettava ilmastotavoitteitaan ja lisättävä niihin liittyviä politiikkatoimiaan, jotta voidaan saavuttaa nopea ja oikeudenmukainen siirtymä ilmastoneutraaleihin talouksiin ja pyrkiä lämpötilan nousun rajoittamiseen 1,5 celsiusasteeseen Pariisin sopimuksen ja ensimmäisen maailmanlaajuisen tilannekatsauksen tulosten mukaisesti; suhtautuu myönteisesti COP-konferenssien puheenjohtajavaltioiden troikan 1,5 celsiusasteen tavoitetta koskevaan etenemissuunnitelmaan, jolla pyritään nostamaan seuraavien kansallisesti määriteltyjen panosten tavoitetasoa; kehottaa tukemaan osapuolten kansallisesti määriteltyjen panosten päivittämistä maailmanlaajuisesta tilannekatsauksesta käytävällä vuoropuhelulla määrittämällä välineitä, menetelmiä ja alakohtaisia ohjeita; korostaa, että seuraavan maailmanlaajuisen tilannekatsauksen kannalta on tärkeää, että seitsemäs arviointisykli toteutetaan kattavasti ja oikea-aikaisesti;

8. kehottaa painokkaasti kaikkia osapuolia esittämään seuraavissa vuodelle 2035 asetettavissa kansallisesti määritellyissä panoksissaan kunnianhimoisia ja määrällisiä koko taloutta koskevia päästövähennystavoitteita, jotka ovat absoluuttisia eivätkä suhteellisia, kattavat kaikki kasvihuonekaasut, toimialat ja luokat ja ovat yhdenmukaisia ilmaston lämpenemisen rajoittamista 1,5 celsiusasteeseen koskevan tavoitteen kanssa, uusimman tieteellisen tiedon mukaisesti ja ottaen huomioon erilaiset kansalliset olosuhteet; korostaa, että näihin tarkistettuihin kansallisesti määriteltyihin panoksiin olisi sisällyttävä avoimia seuranta- ja vastuumekanismeja sen varmistamiseksi, että kansallisten ilmastositoumusten ja alakohtaisten tavoitteiden edistymistä seurataan tehokkaasti; korostaa, että kaikkien ilmastotavoitteiden on oltava selkeitä ja avoimia, ja kehottaa komissiota ehdottamaan osana vuoden 2040 tavoitetta erillisiä alatavoitteita päästöjen bruttovähennyksille, maankäyttöön perustuville poistoille ja teknologisin ratkaisuin toteutettaville poistoille; kehottaa myös kaikkia muita osapuolia tekemään kansallisesti määritellyistä panoksistaan samalla tavalla selkeitä;

9. kehottaa kaikkia osapuolia tekemään rakentavaa yhteistyötä COP29-konferenssissa, jotta päästään sopimukseen 6 artiklan mukaisten yhteistyömekanismien tehokkaista ja tiukoista säännöistä ja siten edistetään Pariisin sopimuksen pitkän aikavälin tavoitteita, tuetaan yksityisen sektorin osallistumista ja lisätään taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten resurssien käyttöönottoa ilmastotoimia varten, mukaan lukien toimet vapaaehtoisilla hiilimarkkinoilla ja ei-markkinaehtoiset menettelytavat; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita puolustamaan neuvotteluissa tiukasti korkeatasoista ilmastointegriteettiä parhaan saatavilla olevan tieteellisen tiedon pohjalta; korostaa, että yhteistyömekanismeilla olisi taattava mahdollisimman korkeatasoinen vastuuvelvollisuus, seuranta ja avoimuus ja estettävä kaksinkertainen laskenta ja porsaanreiät, jotka voisivat heikentää ilmastotavoitteita, sekä saavutettava todellisia ja todennettavissa olevia päästövähennyksiä ja tuettava siirtymistä uusiutuvaan energiaan erityisesti kehitysmaissa; korostaa, että kansallisesti määriteltyjen panosten täytäntöönpanoon myönnettävän rahoituksen ja muun ei-markkinapohjaisen tuen olisi perustuttava uudelleenjakoon ja sen olisi oltava jatkuvaa ja ennakoitavaa pitkällä aikavälillä;

10. painottaa, että 6 artiklan mukaisilla hiilenpoistoja koskevilla säännöillä on varmistettava ympäristötavoitteiden tinkimättömyys asettamalla tiukat kriteerit kvantifioinnille, lisäisyydelle ja perusurille, vastuulle, pysyvyydelle ja kestävyydelle sekä ihmisoikeuksien kunnioittamiselle ja että säännöt on pantava täytäntöön riippumattoman sertifioinnin ja todentamisen avulla kuten äskettäin hyväksytyssä EU:n sertifiointikehyksessä; korostaa, että väliaikaisten ja pysyvien poistojen välillä on tehtävä selvä ero EU:n kehyksen mukaisesti; pitää myönteisenä sopimusta, jonka mukaan päästöjen välttäminen ei voi tuottaa 6 artiklan mukaisia hyvityksiä, ja painottaa, että tätä sääntöä on noudatettava tiukasti;

Kansainvälinen ilmastorahoitus ja kestävä rahoitus

11. toteaa, että EU, sen jäsenvaltiot ja EIP ovat yhdessä suurimmat julkisen ilmastorahoituksen antajat ja tarjoavat noin kolmanneksen maailmanlaajuisesta julkisesta ilmastorahoituksesta, ja panee merkille, että vuonna 2022 Euroopan ilmastorahoitus julkisista lähteistä oli ennätykselliset 28,5 miljardia euroa, josta puolet oli peräisin avustuksista ja puolet muista välineistä, erityisesti lainoista, minkä lisäksi liikkeelle saatiin yhteensä 11,9 miljardia euroa yksityistä rahoitusta;

12. toteaa, että vuonna 2022 teollisuusmaat myönsivät ja ottivat käyttöön yhteensä 115,9 miljardia Yhdysvaltain dollaria ilmastorahoitusta kehitysmaille, josta 69 prosenttia myönnettiin lainoina ja 28 prosenttia avustuksina, ja näin ne ylittivät ensimmäistä kertaa UNFCCC:n vuotuisen ilmastorahoitustavoitteen eli 100 miljardia Yhdysvaltain dollaria ([22]); kehottaa maita varmistamaan, että 100 miljardin Yhdysvaltain dollarin tavoite saavutetaan edelleen vuoteen 2025 saakka; palauttaa mieliin COP26-konferenssin tulokset, joissa teollisuusmaita kehotettiin vähintään kaksinkertaistamaan niiden myöntämän sopeutumisrahoituksen yhteenlaskettu määrä vuoden 2019 tasosta vuoteen 2025 mennessä, jotta voidaan saavuttaa tasapaino sopeutumisen ja hillitsemisen välillä Pariisin sopimuksen mukaisesti;

13. kehottaa kaikkia osapuolia sopimaan COP29-konferenssissa vuoden 2025 jälkeisestä ilmastorahoitusta koskevasta uudesta yhteisestä määrällisestä tavoitteesta, jonka olisi perustuttava maailmanlaajuisiin toimiin ja erilaisiin lähteisiin, välineisiin ja kanaviin, mukaan lukien julkiset, yksityiset ja innovatiiviset rahoituslähteet; kehottaa kaikkia osapuolia varmistamaan, että uudessa yhteisessä määrällisessä tavoitteessa käsitellään tasapainoisesti hillitsemistä, sopeutumista sekä menetyksiä ja vahinkoja, mikä voisi tarkoittaa myös erillisten tavoitteiden tarkastelua;

14. muistuttaa, että monien kehitysmaiden kansallisesti määriteltyjen panosten ehtona on kansainvälinen ilmastorahoitus; korostaa siksi, että riittävän ilmastorahoituksen tarjoaminen on ratkaisevassa asemassa, jotta Pariisin sopimuksen tavoite voidaan saavuttaa; panee merkille, että ilmastorahoitustarpeet lisääntyvät huomattavasti ja UNFCCC:n pysyvä rahoituskomitea arvioi tarpeet jatkuvasti selvästi nykyistä 100 miljardin Yhdysvaltain dollarin tavoitetta suuremmiksi ja että vuoteen 2030 asti vuosittainen rahoitustarve on keskimäärin yli biljoona Yhdysvaltain dollaria riippuen tarpeiden tyypistä ja kehitysmaan alaryhmästä; korostaa näin ollen, että uudessa yhteisessä määrällisessä tavoitteessa olisi otettava selkeästi huomioon ilmastorahoituksen entistä suurempi maailmanlaajuinen tarve, erityisesti pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden osalta, se olisi asetettava tieteeseen perustuvalla tavalla ja tuen olisi oltava uutta ja täydentävää suhteessa viralliseen kehitysapuun;

15. katsoo, että vastuu vuoden 2025 jälkeisen uuden yhteisen määrällisen tavoitteen saavuttamisesta olisi jaettava laajemman osallistujaryhmän kesken ja siinä olisi otettava huomioon osapuolten muuttuvat taloudelliset valmiudet ja aiemmat päästötasot; painottaa, että nousevien talouksien olisi edistettävä uuden tavoitteen saavuttamista, jos niillä on suuret päästöt ja korkea bruttokansantuote;

16. korostaa, että uudessa yhteisessä määrällisessä tavoitteessa on tärkeää eriyttää rahoituksen tasot siten, että otetaan paremmin huomioon sellaisten maiden tarpeet ja painopisteet, jotka ovat kaikista alttiimpia ilmaston lämpenemiselle ja joilla on rajalliset valmiudet, erityisesti vähiten kehittyneet maat ja pienet kehittyvät saarivaltiot;

17. kehottaa jälleen perustamaan ennakoitavan EU:n rahoitusmekanismin, josta annetaan asianmukaista lisätukea ja jolla varmistetaan, että EU maksaa oikeudenmukaisen osuutensa kansainvälisistä ilmastorahoitustavoitteista; kehottaa EU:n jäsenvaltioiden valtiovarainministeriöitä antamaan maiden ilmastoneuvottelijoille selkeät valtuudet, jotta he voivat myöntää merkityksellisiä rahoitusosuuksia uuden yhteisen määrällisen tavoitteen saavuttamiseen;

18. katsoo, että uuden yhteisen määrällisen tavoitteen ensisijaisessa tavoitteessa olisi asetettava selkeästi etusijalle avustuksiin perustuva rahoitus; toteaa, että on tarpeen kehittää uusia ja innovatiivisia rahoituslähteitä; korostaa, että näiden rahoituslähteiden olisi oltava sosiaalisesti oikeudenmukaisia ja aiheuttamisperiaatteen mukaisia, jotta varmistetaan, että ilmastonmuutoksen kustannuksista vastaavat ne, joilla on suurimmat maksuvalmiudet sekä suurin vastuu sen aiheuttamisesta; toteaa, että fossiilisten polttoaineiden toimitusketjusta voitaisiin saada rahoitusosuuksia; kehottaa luomaan uudelle yhteiselle määrälliselle tavoitteelle rakenteen, jossa otetaan huomioon vuotuisesta 100 miljardin Yhdysvaltain dollarin tavoitteesta saadut kokemukset ja joka käsittää tiukat avoimuus- ja vastuuvelvollisuusmekanismit, jotta voidaan seurata sovitun määrän saavuttamista sovittuihin määräaikoihin mennessä ja välttää kaksinkertainen laskenta ja viherpesu;

19. toteaa huolestuneena, että monilla ilmaston kannalta haavoittuvilla mailla on velkaongelmia tai velkaongelmien riski ja niillä on siten vastassaan kaksoiskriisi eli velkataakan kasvu ja ilmastonmuutoksen vaikutusten paheneminen; toteaa lisäksi huolestuneena, että hillitsemis- ja sopeutumiskustannukset ja -tarpeet kasvavat, mikä kasvattaa rahoitusvajetta, samalla kun kehitysmaihin kohdistuu erityisiä finanssipoliittisia rajoitteita; korostaa siksi, että ilmasto- ja velkakriisejä on käsiteltävä yhdessä; kehottaa asettamaan kansainvälisessä ilmastorahoituksessa ja myös uuden yhteisen määrällisen tavoitteen rakenteessa etusijalle avustuksiin perustuvat ja muut kuin velkaa aiheuttavat välineet ja toimenpiteet, jotta varmistetaan, että nämä maat voivat toteuttaa tarvittavat hillitsemis- ja sopeutumistoimenpiteet kasvattamatta velkataakkaansa; kehottaa lisäksi luomaan tehokkaan velanhoitokyvyn palauttamismekanismin, johon sisältyy velkojien tasapuolisen kohtelun periaate, sekä sisällyttämään kansainvälisten kehityspankkien tulevaan lainanantoon ilmastokestävyyttä koskevat velkalausekkeet;

([22]) OECD, *Climate Finance Provided and Mobilised by Developed Countries in 2013-2022*, 29. toukokuuta 2024.

20. palauttaa mieliin COP27-konferenssin päätelmät, joiden mukaan ilmastosiirtymään tarvittavan rahoituksen kerääminen edellyttää rahoitusjärjestelmän ja sen rakenteiden ja prosessien muuttamista niin, että muutokseen osallistuvat hallitukset, keskuspankit, liikepankit, yhteisösijoittajat ja muut rahoitusalan toimijat; katsoo, että ilmastosiirtymää koskevien toimien maailmanlaajuinen edistäminen vaatii, että kansalliset ja kansainväliset rahoitusjärjestelmät osallistuvat puhtaan teknologian rahoituksen saatavuuden esteiden poistamiseen ja julkisten ja yksityisten rahoitusvirtojen ohjaamiseen pois suuripäästöisestä toiminnasta;

21. pitää välttämättömänä, että Bridgetown-aloitetta edistetään viipymättä; katsoo, että uusi yhteinen määrällinen tavoite tarjoaa ratkaisevan tilaisuuden nopeuttaa kansainvälisen rahoitusjärjestelmän uudistuksia, jos siihen sisällytetään Bridgetown-aloitteen periaatteet; kehottaa kaikkia suuria kansainvälisiä rahoituslaitoksia ja kansainvälisiä kehityspankkeja saattamaan sijoitussalkkunsa ja lainanantopolitiikkansa yhdenmukaisiksi Pariisin sopimuksen kanssa;

22. palauttaa mieliin Euroopan investointipankin (EIP) aseman EU:n ilmastopankkina ja sen ilmastopankin tiekartan ja ajan tasalle saatetun energia-alan lainanantopolitiikan sekä Euroopan investointirahaston lisäpyrkimykset johtaa ilmastoinvestointeja; suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan keskuspankki on sitoutunut sisällyttämään ilmastonmuutosta koskevat näkökohdat rahapolitiikan kehykseensä;

23. toteaa, että monien maiden korkea riskiprofiili haittaa niiden kykyä houkutella ja saada yksityisiä investointeja ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen; kehottaa kansainvälisiä rahoituslaitoksia, kansainvälisiä kehityspankkeja ja hallituksia koordinoimaan ja ehdottamaan COP29-konferenssissa asianmukaisia taloudellisten riskien vähentämissuunnitelmia ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevia hankkeita varten; kehottaa valtioita ja kansainvälisiä kehityspankkeja, EIP mukaan luettuna, käyttämään tulevassa lainanannossa ilmastokestävyyttä koskevia velkalausekkeita;

24. muistuttaa, että fossiilisten polttoaineiden osuus kaikista kasvihuonekaasuista on yli 75 prosenttia, eli ne ovat suurin ilmastonmuutoksen aiheuttaja, ja niiden päästöt kasvavat edelleen; toteaa, että fossiiliset polttoaineet täyttävät edelleen yli 80 prosenttia maailman energiantarpeesta; korostaa, että fossiilisten polttoaineiden käytöstä luopuminen on sekä välttämätöntä että teknisesti toteutettavissa; panee merkille, että nettonollapäästöjen saavuttamista vuoteen 2050 mennessä koskevan IEA:n etenemissuunnitelman mukainen kehityskulku lämpötilan nousun pitämiseksi alle 1,5 celsiusasteessa edellyttää, ettei uutta öljyn, kaasun tai hiilen tuotantoa kehitetä;

25. korostaa, että COP29-konferenssin yhtenä tavoitteena olisi oltava sellaisen yksiselitteisen viestin koordinointi, joka on jatkoa COP28-konferenssissa tehdyn ensimmäisen maailmanlaajuisen tilannekatsauksen tuloksille, jotta voidaan siirtyä pois fossiilisten polttoaineiden käytöstä kohti uusiutuvia energialähteitä ja energiatehokkuutta oikeudenmukaisella, hallitulla ja tasapuolisella tavalla; korostaa, että on tärkeää ottaa käyttöön selventäviä kvantifiointeja ja määräaikoja, jotta voidaan nopeuttaa toimia tällä vuosikymmenellä; kehottaa kaikkia osapuolia, EU mukaan luettuna, hyväksymään suunnitelmia fossiilisista polttoaineista luopumiseksi asteittain Pariisin sopimuksen lämpötilatavoitteen mukaisesti; kehottaa kaikkia osapuolia tarkastelemaan vaihtoehtoja, joilla voitaisiin lisätä fossiilisten polttoaineiden alan yritysten osallistumista Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseen;

26. korostaa, että on tärkeää luopua asteittain fossiilisten polttoaineiden käytöstä mahdollisimman pian; toteaa, että EU:n olisi tämän tavoitteen yhteydessä pyrittävä maksimoimaan energiavarmuutensa, teollisuutensa kilpailukyky ja kansalaistensa hyvinvointi pienentämällä energialaskuja sekä luomaan energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin perustuva talous; toteaa erityisesti, että on kiireellisesti tarpeen lopettaa fossiilisten polttoaineiden, myös maakaasun, tuonti Venäjältä EU:hun, sillä tämä tuonti tukee Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan; kehottaa G7-maita näyttämään esimerkkiä energiasiirtymässä ja kehottaa kaikkia osapuolia irrottamaan energiajärjestelmänsä hiilestä ja keskeyttämään kaikki uudet investoinnit fossiilisten polttoaineiden tuotantoon; suhtautuu myönteisesti kaikkiin aloitteisiin, joilla vähennetään EU:n riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja lisätään sen energiantoimittajien monipuolisuutta; panee merkille EU:n meneillään olevan työn energiatoimitusten monipuolistamiseksi kansainvälisten kumppaneiden kanssa;

27. panee huolestuneena merkille, että fossiilisen energian tuet pysyivät EU:ssa vuosina 2010–2020 samalla tasolla, joka oli noin 50 miljardia euroa vuodessa, ja vuonna 2022 ne jopa nousivat 123 miljardiin euroon; painottaa, että komission ja jäsenvaltioiden on toteutettava kahdeksannen ympäristöohjelman vaatimus ”aset[taa] fossiilisten polttoaineiden tukien asteittaiselle lakkauttamiselle määräaika, joka tukee tavoitetta rajoittaa ilmaston lämpeneminen 1,5 celsiusasteeseen”; kehottaa komissiota ja kaikkia jäsenvaltioita parantamaan fossiilisten polttoaineiden kaikkia suoria ja välillisiä tukia koskevaa kansallista raportointiaan ja suunnittelemaan viipymättä tukien asteittaista lakkauttamista konkreettisilla politiikkatoimilla, aikatauluilla ja toimenpiteillä tavalla, jolla tuetaan unionin energiaturvallisuutta ja elintarviketurvaa, teollisuuden kilpailukykyä ja kansalaisten hyvinvointia sekä pienennetään energialaskuja; kehottaa kahdeksannen ympäristöohjelman vaatimuksen mukaisesti komissiota kehittämään tätä koskevan kehyksen;

28. on huolissaan siitä, että hallitukset eri puolilla maailmaa käyttivät vuonna 2023 yli 620 miljardia Yhdysvaltain dollaria fossiilisten polttoaineiden tukiin, mikä on huomattavasti enemmän kuin puhtaan energian tukemiseen käytetty 70 miljardia Yhdysvaltain dollaria; kannustaa kaikkia osapuolia luopumaan asteittain fossiilisten polttoaineiden kaikista suorista ja välillisistä tuista mahdollisimman pian ja kohdentamaan nämä haitalliset tuet uudelleen ilmastotoimiin, kuten kansainväliseen ilmastorahoitukseen kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville kehitysmaille; kehottaa kaikkia osapuolia varmistamaan, että niiden fossiilisten polttoaineiden tuista raportoidaan avoimesti, ja hyväksymään konkreettisia suunnitelmia niiden asteittaista lakkauttamista varten mahdollisimman pian;

29. toteaa jälleen tukevansa ilmastotoimia varten muodostetun valtiovarainministerien koalition toimintaa ja kannustaa kaikkia hallituksia hyväksymään koalition sitoumukset valtiovarainministeriöiden vastuualueeseen kuuluvien kaikkien toimintalinjojen ja käytäntöjen mukauttamisesta Pariisin sopimuksen tavoitteisiin ja hyväksymään konkreettisen hinnan hiilipäästöille;

Sopeutuminen

30. korostaa, että sopeutumistoimia on tehostettava EU:ssa ja maailmanlaajuisesti, jotta voidaan minimoida ilmastonmuutoksen ja biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen kielteiset vaikutukset; huomauttaa, että ilmastonmuutoksen hillitsemistoimien rahoitus ja täytäntöönpano ovat edistyneet mutta sopeutumiseen liittyvää rahoitusta ja konkreettisia toimia on edelleen vähemmän ja ero kasvaa; korostaa, että sopeutumisrahoitusvirrat ovat vähentyneet vuodesta 2020 ja rahoitusvaje kasvaa edelleen; toteaa, että ilman välittömiä toimia sopeutumisen kustannukset nousevat edelleen rajujen sääolosuhteiden ja ilmastoon liittyvien ääri-ilmiöiden vuoksi;

31. suhtautuu myönteisesti ensimmäiseen EUCRA-raporttiin ([23]) ja ilmastoriskien hallinnasta 12. maaliskuuta 2024 annettuun komission tiedonantoon, jossa korostetaan häiriönsietokyvyn tarvetta ilmastoriskien pahentuessa; kehottaa komissiota näin ollen esittämään eurooppalaisen ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan suunnitelman, johon sisältyy konkreettisia lainsäädäntöehdotuksia ja toimia erityisesti infrastruktuurin häiriönsietokyvyn, vesihuollon ja luontopohjaisten ratkaisujen alalla, ja asettamaan samalla etusijalle haavoittuvassa asemassa olevien yhteisöjen suojelun, jotta voidaan parantaa EU:n häiriönsietokykyä ja näyttää esimerkkiä; painottaa, että on tärkeää kehittää ja panna täytäntöön kansalliset sopeutumissuunnitelmat ja päivittää niitä säännöllisesti kiinnittäen huomiota myös taloudelliseen ja tekniseen apuun; kehottaa osapuolia laatimaan kansalliset sopeutumissuunnitelmansa vuoteen 2025 mennessä, jos niillä ei vielä ole tällaisia suunnitelmia, ja saavuttamaan edistystä niiden täytäntöönpanossa vuoteen 2030 mennessä;

32. kannattaa luontopohjaisten ratkaisujen hyödyntämistä kaupunkialueilla, jotta voidaan hillitä lämpötilojen nousua, puuttua kaupunkisaarekeilmiöön ja parantaa ilmanlaatua kansalaisten suojelemiseksi ja energiakustannusten vähentämiseksi;

33. on tyytyväinen COP28-konferenssissa tehtyyn sopimukseen maailmanlaajuista sopeutumistavoitetta koskevasta kehyksestä eli Yhdistyneiden arabiemiraattien maailmanlaajuisesta ilmastokestävyyttä koskevasta kehyksestä; korostaa, että kehys on muunnettava mitattavissa oleviksi tuloksiksi ja on otettava käyttöön tarkat seurantajärjestelmät, jotta voidaan seurata edistymistä tavoitteiden saavuttamisessa; kannustaa kaikkia osapuolia sopimaan nopeasti indikaattoreista, joilla mitataan edistymistä tavoitteiden saavuttamisessa osana COP28-konferenssissa vahvistettua kaksivuotista Yhdistyneiden arabiemiirikuntien ja Belémin työohjelmaa; painottaa, että indikaattoreiden on tärkeää olla osallistavia, jotta voidaan varmistaa, että sopeutuminen tapahtuu sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla;

34. korostaa, että varhaisvaroitusjärjestelmät ovat ratkaisevan tärkeitä tehokkaan sopeutumisen kannalta, ja kehottaa panemaan nopeasti täytäntöön sekä ilmastoriskiä ja varhaisvaroitusjärjestelmiä koskevan aloitteen (CREWS), jossa keskitytään haavoittuvassa asemassa oleviin maihin, kuten vähiten kehittyneisiin maihin ja pieniin kehittyviin saarivaltioihin, että ”Early Warnings for All” -aloitteen, jolla pyritään varmistamaan varhaisvaroitusjärjestelmien maailmanlaajuinen saatavuus vuoteen 2027 mennessä;

35. ilmaisee syvän huolensa sään ääri-ilmiöiden, kuten maastopalojen, kuivuuden, helleaaltojen ja tulvien, voimistumisesta ja yleistymisestä EU:ssa ja maailmanlaajuisesti sekä niiden vaikutuksista ihmisten terveyteen ja niiden aiheuttamien ihmishenkien menetyksien lisääntymisestä, mistä raportoitiin myös ensimmäisen EUCRA-raportin tuloksissa; korostaa, että on kiireellisesti vahvistettava yhteisiä maailmanlaajuisia toimia ilmastonmuutokseen reagoimiseksi tällä kriittisellä vuosikymmenellä niin, että kaikki osapuolet toteuttavat kunnianhimoisia hillitsemis- ja sopeutumistoimia ihmisten, heidän toimeentulonsa, talouden ja ekosysteemiemme suojelemiseksi; muistuttaa, että infrastruktuuriin ja omaisuuteen tehtävissä investoinneissa on otettava huomioon tulevat ilmasto-olosuhteet;

([23]) Euroopan ympäristökeskuksen raportti nro 1/2024, *European Climate Risk Assessment*, 11. maaliskuuta 2024.

Menetykset ja vahingot

36. on tyytyväinen COP28-konferenssissa tehtyyn päätökseen perustaa menetysten ja vahinkojen korvaamiseen tarkoitettu rahasto ilmastonmuutoksen taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten vaikutusten käsittelyyn ja niihin reagoimiseen erityisen haavoittuvissa kehitysmaissa; arvostaa COP28-konferenssin jälkeen saavutettua edistystä rahaston käyttöönotossa, mukaan lukien se, että Filippiinien hallituksen tarjous rahaston isäntämaana toimimisesta hyväksyttiin; korostaa, että rahastoon on saatava rahoitusta koordinoidusti useista eri lähteistä, myös uusista ja innovatiivisista lähteistä; on vahvasti sitä mieltä, että menetyksiä ja vahinkoja varten myönnettävässä rahoituksessa olisi asetettava etusijalle avustukset ja sen olisi täydennettävä virallista kehitysapua ja oltava siitä erillistä;

37. kehottaa menetysten ja vahinkojen korvaamiseen tarkoitetun rahaston johtokuntaa sopimaan kaikista tarvittavista järjestelyistä, jotta rahastosta voidaan tarjota rahoitusta asianomaisille yhteisöille, ellei jo vuonna 2024, niin viimeistään vuoden 2025 alussa; kehottaa valmistelemaan alkupääoman keräämistä sekä laatimaan pitkän aikavälin varainhankinta- ja lisärahoitusstrategian COP29-konferenssissa; vaatii, että asianomaisten paikallisyhteisöjen edustajat voivat osallistua rahaston suunnitteluun, ja kehottaa tarjoamaan rahastosta tukea paikallisyhteisöille nopeasti ja kohdennetusti;

38. kehottaa kaikkia suurimpia päästöjen aiheuttajia maksamaan rahastoon oikeudenmukaisen osuutensa, jotta varmistetaan maailmanlaajuinen ilmasto-oikeudenmukaisuus; on tyytyväinen siihen, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoumukset rahaston alkupääomaa varten ovat yli 400 miljoonaa euroa, mikä kattaa yli puolet kaikista alkuperäisistä rahoitussitoumuksista;

39. vaatii jälleen ottamaan menetykset ja vahingot COP-konferenssien asialistan pysyväksi asiakohdaksi, jotta näitä kysymyksiä voidaan seurata ja niissä voidaan edistyä, ja kehottaa hyödyntämään kaikkia Santiagon verkoston tarjoamia mahdollisuuksia, jotta voidaan tehokkaasti käynnistää tekninen apu ja puuttua asianmukaisesti menetyksiin ja vahinkoihin;

40. kehottaa kaikkia osapuolia arvioimaan ja kvantifioimaan menetyksiin ja vahinkoihin liittyvät haavoittuvuutensa ja tarpeensa, jotta seuraavissa kansallisesti määritellyissä panoksissa voidaan reagoida ilmastonmuutoksen vakavimpiin vaikutuksiin; kehottaa kaikkia osapuolia laatimaan ja panemaan täytäntöön säännöt menojen avoimuudesta menetyksiä ja vahinkoja koskevassa kehyksessä, jotta varmistetaan taloudellisen tuen vaikuttavuus ja tehokkuus;

Sidosryhmien osallistuminen COP29-konferenssiin

41. palauttaa mieliin, että on tärkeää, että kaikki osapuolet osallistuvat täysipainoisesti UNFCCC:n päätöksentekoprosesseihin; kehottaa COP29-konferenssin puheenjohtajavaltiota ja tulevia puheenjohtajavaltioita mahdollistamaan paremmin kehitysmaiden ja vähiten kehittyneiden maiden valtuuskuntien jäsenten osallistumisen ja osoittamaan tähän lisäresursseja; kannustaa osapuolia ottamaan valtuuskuntiinsa mukaan nuoria sen varmistamiseksi, että tulevilla sukupolvilla on aktiivinen rooli heidän tulevaisuuttaan koskevien päätösten tekemisessä; kehottaa lisäämään virtuaalisten alustojen käyttöä COP-konferensseissa, jotta voidaan lisätä maailmanlaajuista osallistavuutta ja valtuuskuntien jäsenten ja kansalaisyhteiskunnan edustajien osallistumista;

42. painottaa, että ilmastotavoitteita ei voida saavuttaa ilman kansalaisten tukea ja osallistumista; kehottaa kaikkia osapuolia lisäämään tietoisuutta ja kansalaisten tietämystä ilmastonmuutoksesta ja siihen liittyvistä kysymyksistä, torjumaan sekä väärää tietoa että disinformaatiota ja tekemään yhteistyötä kansalaisten edustajien kanssa, jotta hillitsemis- ja sopeutumistoimille saadaan kansalaisten tuki;

43. palauttaa mieliin 25. huhtikuuta 2024 Azerbaidžanista antamansa päätöslauselman; painottaa olevansa syvästi huolissaan Azerbaidžanin ihmisoikeustilanteesta; kehottaa Azerbaidžania kunnioittamaan kaikkien poliittisten vankien, ihmisoikeuksien puolustajien ja toimittajien oikeuksia ja vapauttamaan heidät välittömästi ja ehdoitta ja vaatii asettamaan kumppanuussopimusten ehdoksi nämä toimet sekä maan yleisen ihmisoikeustilanteen parantamisen; katsoo, että Azerbaidžanissa meneillään olevat ihmisoikeusloukkaukset ovat yhteensopimattomia sen kanssa, että maa toimii COP29-konferenssin isäntänä; kehottaa EU:ta hyödyntämään COP29-konferenssia kansainvälisen yhteisön tilaisuutena muistuttaa Azerbaidžania sen kansainvälisistä velvoitteista ja tuomitsemaan Azerbaidžanin ihmisoikeusloukkaukset ja käsittelemään niitä mielekkäällä tavalla kaikessa vuorovaikutuksessa Azerbaidžanin viranomaisten kanssa COP29-konferenssissa Bakussa;

44. vaatii järjestäjiä varmistamaan, että ihmisoikeudet, perusvapaudet, kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen täysi ja rajoittamaton osallistuminen sekä tasapuolinen pääsy tähän ja tuleviin COP-konferensseihin kirjataan kaikki isäntämaasopimukseen ja taataan siinä, ja katsoo, että sopimus olisi julkistettava mahdollisimman pian sen allekirjoittamisen jälkeen; kehottaa UNFCCC:n sihteeristöä seuraamaan tällaisten ihmisoikeuskriteerien noudattamista ja ryhtymään toimiin, jos niitä rikotaan;

Eturistiriidat, avoimuus ja lahjomattomuus

45. panee tyytyväisenä merkille ensimmäiset Pariisin sopimuksen mukaiset joka toinen vuosi laadittavat avoimuusraportit; korostaa yksityiskohtaisen ja avoimen raportoinnin merkitystä kansallisesti määriteltyjen panosten arvioinnin kannalta; panee merkille ilmastoasioihin liittyvää avoimuutta käsittelevän Bakun maailmanlaajuisen foorumin käynnistämisen;

46. on huolissaan siitä, että COP28-konferenssissa yli 2 400 fossiilisten polttoaineiden lobbaajaa oli akkreditoituja osallistujia; kehottaa UNFCCC:tä ja osapuolia varmistamaan, että päätöksenteko suojataan intresseiltä, jotka ovat vastoin Pariisin sopimuksen tavoitteita; kehottaa UNFCCC:tä ottamaan johtoaseman ja tekemään ehdotuksen tavoitteellisesta vastuuvelvollisuuskehyksestä, jolla voidaan varjella UNFCCC:n työtä omaa etuaan todistetusti ajavien toimijoiden kohtuuttomalta vaikutukselta, ja käyttämään tässä tupakoinnin torjuntaa koskevaan WHO:n puitesopimukseen sisällytettyä mallia, jota on sovellettu tupakkateollisuuteen;

47. on erittäin huolissaan siitä, että COP29-konferenssin puheenjohtajaksi on nimitetty ekologiasta ja luonnonvaroista vastaava Azerbaidžanin ministeri Mukhtar Babajev, joka ennen ministeriksi ryhtymistä työskenteli 26 vuotta Azerbaidžanin tasavallan valtiollisen öljy-yhtiön (Socar) palveluksessa; ilmaisee syvän huolensa Azerbaidžanin presidentin Ilham Alijevin julistuksesta, jonka mukaan hän on valmis puolustamaan sellaisten maiden etuja, joilla on runsaasti fossiilisia polttoaineita, niiden investointien ja tuotannon jatkamiseksi; katsoo, että tähän liittyy merkittävä eturistiriidan riski; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet, jotta voidaan varmistaa, että tulevien COP-konferenssien puheenjohtajavaltiot eivät aiheuta eturistiriitoja;

EU:n ilmastopolitiikan sovittaminen Pariisin sopimuksen mukaiseksi

48. panee merkille EU:n päivitetyn kansallisesti määritellyn panoksen, joka on unionin vastaus Glasgow'n ilmastosopimuksessa esitettyyn pyyntöön tarkastella uudelleen ja vahvistaa osapuolten kansallisesti määriteltyjä panoksia vuoteen 2030 mennessä; korostaa, että EU:n voimassa olevan ilmastolainsäädännön odotetaan vähentävän EU:n kasvihuonekaasujen nettopäästöjä noin 57 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä, kun se pannaan kaikilta osin täytäntöön; painottaa siksi tarvetta panna tulevina vuosina täytäntöön vuoteen 2030 ulottuva nykyinen oikeudellinen kehys yksinkertaisella, oikeudenmukaisella ja kustannustehokkaalla tavalla ja jatkaa samalla väestön ja talouden eri alojen tukemista koko siirtymän ajan; korostaa, että vakaa ja ennakoitava politiikkakehys on tärkeä, jotta tilanne olisi selkeä sijoittajien, yritysten ja yksityishenkilöiden kannalta; toteaa, että yli 55 prosentin ylittävät toimet vähentäisivät merkittävästi unionin kumulatiivisia päästöjä vuoteen 2050 mennessä; kehottaa siksi painokkaasti jäsenvaltioita ja yksityistä sektoria toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet tavoitteen saavuttamiseksi; on tältä osin huolissaan siitä, että jäsenvaltioiden toimittamissa nykyisissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa on puutteita, ja kehottaa kaikkia jäsenvaltioita tehostamaan ilmastotoimiaan; kehottaakin jäsenvaltioita ja komissiota huolehtimaan siitä, että jäsenvaltioiden kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin ja pitkän aikavälin strategioihin on sisällytetty riittävät toimet ja taloudelliset resurssit EU:n vuoden 2030 tavoitteiden ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseksi;

49. korostaa, että COP30-konferenssin valmisteluvaiheessa on tärkeää ehdottaa kansallisesti määriteltyjä panoksia vuodeksi 2035 UNFCCC:n viiden vuoden yhteisten aikataulujen mukaisesti ja Pariisin sopimuksessa asetettua määräaikaa noudattaen; kehottaa komissiota ehdottamaan hyvissä ajoin kansallisesti määriteltyjä panoksia vuodeksi 2035 ja huolehtimaan näin siitä, että EU etenee vakaasti kohti vuotta 2040 koskevaa tavoitetta sekä nettonollatavoitteen saavuttamista vuoteen 2050 mennessä, sekä perustamaan toimintansa asianmukaiseen arviointiin;

50. korostaa tarvetta hyväksyä tieteeseen perustuva EU:n ilmastotavoite vuodelle 2040 eurooppalaisen ilmastolain mukaisesti ja ensimmäisen maailmanlaajuisen tilannekatsauksen päätelmien mukaisesti ja palauttaa mieliin ilmastonmuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan suositukset; suhtautuu myönteisesti komission sitoumukseen ehdottaa vuoden 2040 ilmastotavoitetta ja siihen liittyviä mahdollistavia politiikkatoimia;

51. pitää tärkeänä, että EU säilyttää johtoasemansa kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa, ja kehottaa EU:ta tehostamaan vihreää diplomatiaansa ja kannustamaan muita osapuolia tehostamaan ilmastotoimiaan Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, mikä auttaa myös luomaan tasapuoliset kansainväliset toimintaedellytykset, välttämään hiilivuotoa ja lisäämään ilmastotoimien nauttimaa tukea suuren yleisön keskuudessa;

52. muistuttaa, että ilmastotavoitteet on otettava huomioon läpäisyperiaatteella kaikissa EU:n politiikkatoimissa ja näihin liittyvissä täytäntöönpanotoimissa, ja korostaa, että eurooppalaisen ilmastolain 6 artiklan 4 kohdassa komissio velvoitetaan arvioimaan kaikkien toimenpide- tai lainsäädäntöehdotusten, talousarvioehdotukset mukaan lukien, johdonmukaisuuden EU:n ilmastotavoitteiden kanssa; kehottaa komissiota panemaan tämän säännöksen täytäntöön kaikilta osin samalla tavalla, jolla se tekee vaikutustenarviointeja kaikilla EU:n politiikanaloilla;

53. muistuttaa kehitykseen vaikuttavien politiikkatoimien yhdenmukaisuuden periaatteesta, johon EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet ja jolla pyritään minimoimaan ristiriidat ja luomaan synergioita EU:n eri toimintapolitiikkojen välille; vaatii, että Pariisin sopimuksen ja kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanossa toimitaan johdonmukaisesti niin sisä- kuin ulkopolitiikassakin;

54. painottaa, että nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa on entistä selvempää, että EU:n riippuvuus fossiilisista polttoaineista on katkaistava kiireesti ja että on siirryttävä pois fossiilisiin polttoaineisiin perustuvasta taloudesta sekä vauhditettava uusiutuvien energialähteiden, kuten ydinvoiman, käyttöönottoa; korostaa, että EU:n on vältettävä energiariippuvuutta EU:n ulkopuolisista maista; pitää myönteisenä REPowerEU:n käynnistämisen jälkeen näissä molemmissa näkökohdissa saavutettua edistystä; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita vauhdittamaan siirtymää; korostaa, että tämä edellyttää uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskevien tavoitteiden korottamista osana vuoden 2030 jälkeistä kehystä; kehottaa komissiota ottamaan huomioon ilmastonmuutosta käsittelevän EU:n tieteellisen neuvottelukunnan suosituksen ja huolehtimaan siitä, että EU:n politiikkatoimet ovat yhdenmukaisia fossiilisiin polttoaineisiin perustuvasta taloudesta luopumisen kanssa, sekä välttämään hiililukkiutumia ja hukkainvestointeja;

55. muistuttaa 24. huhtikuuta 2024 antamastaan suostumuksesta neuvoston tekemään päätökseen ([24]) Euroopan atomienergiayhteisön energiaperuskirjasta tehdystä sopimuksesta irtisanoutumisen hyväksymisestä;

Planeetan kolmoiskriisi: ilmastonmuutos, saastuminen ja biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen

56. korostaa, että ilmastonmuutokseen, saastumiseen ja biologisen monimuotoisuuden köyhtymiseen liittyvät kriisit ovat kytköksissä toisiinsa ja että näihin kriiseihin on reagoitava yhdenmukaisin toimin; panee merkille näiden kriisien vakavat seuraukset, joita ovat muun muassa aavikoituminen, veden puute, valtamerten tilan heikkeneminen ja kuivuus; korostaa biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelun, säilyttämisen ja ennallistamisen sekä luonnonvarojen kestävän hoidon merkitystä, jotta voidaan tehostaa luontopohjaista ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista sekä välttyä sään ääri-ilmiöiltä ja kehittää selviytymiskykyä;

57. korostaa tarvetta lisätä ja tehostaa investointeja innovatiivisiin ja luontopohjaisiin ratkaisuihin, kuten metsittämiseen, uudelleenmetsittämiseen ja lisäksi vettä kerääviin luonnonmaisemiin, kosteikkojen ennallistamiseen ja uudistaviin maatalouskäytäntöihin, jotta voidaan parantaa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja vähentää näin erityisesti tulvia ja kuivuutta; tähdentää, että tällaisilla toimintamalleilla olisi kyettävä mahdollisuuden mukaan saamaan aikaan myönteisiä vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen, ja vähentämään maaperän hiilipäästöjä ja tietyn alueen ulkopuolelle ulottuvia vaikutuksia vesistöihin, rajoittamaan maaperän tiivistymistä ja edistämään metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen; panee merkille metsähallintoa ja metsien seurantaa koskevien komission ehdotusten merkityksen tässä yhteydessä; on huolissaan siitä, että maankäyttöä, maankäytön muutosta ja metsätaloutta koskevassa asetuksessa ([25]) asetetun vuoteen 2030 ulottuvan tavoitteen parantaa hiilinieluja sekä kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin sisältyvän tavoitteen saavuttamiseksi toteutettavien toimenpiteiden välillä on huomattava kuilu; kehottaa jäsenvaltioita nostamaan tavoitetasoaan;

58. toteaa, että terveet ekosysteemit ja biologisen monimuotoisuuden runsaus ovat elämälle välttämättömien palvelujen lähde, ja korostaa, että ilmastonmuutos on seikka, joka köyhdyttää suoraan biologista monimuotoisuutta; huomauttaa, että ilmastonmuutos on jo muuttanut maan, makean veden ja meren ekosysteemejä kaikkialla maailmassa ja aiheuttanut lajien häviämistä ja keskeisten ekosysteemipalvelujen vähenemistä;

59. tähdentää, että runsashiilisten ekosysteemien, kuten turvemaiden, kosteikkojen, metsien, myös luonnontilaisten metsien, perinteisten peltometsätalousjärjestelmien, laidunmaiden ja sinisen hiilen ekosysteemien, kuten suolamarskien, meriheinän ja mangrovesoiden, sekä näiden ekosysteemien toiminnan mahdollistavien lajien, säilyttäminen ja ennallistaminen tarjoavat monenlaisia ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyviä hyötyjä; kehottaa komissiota kehittämään näiden ekosysteemien kartoittamista ja luomaan menetelmiä kyseisten ekosysteemien hiilipoistumien ja -päästöjen täsmälliseen, perusteelliseen ja läpinäkyvään laskemiseen tavalla, joka ei vie pohjaa biologista monimuotoisuutta koskevilta tavoitteilta, ja korostaa, että suojeltujen alueiden laatu olisi otettava huomioon; varoittaa, että keskenään ristiriitaiset investoinnit ja kannustimet, kuten rahoituksen myöntäminen kosteikkojen kuivattamiselle ja myöhemmin samojen alueiden ennallistamiselle, heikentävät EU:n rahoitusvarojen tehokkuutta ja lisäävät viljelijöiden keskuudessa ja maatalousalalla vallitsevaa epävarmuutta;

([24]) Neuvoston päätös (EU) 2024/1677, annettu 30. toukokuuta 2024, Euroopan atomienergiayhteisön energiaperuskirjasta tehdystä sopimuksesta irtisanoutumisen hyväksymisestä (EUVL L, 2024/1677, 13.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1677/oj).

([25]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/841, annettu 30. toukokuuta 2018, maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvien kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien sisällyttämisestä vuoteen 2030 ulottuviin ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 ja päätöksen N:o 529/2013/EU muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj).

60. kehottaa kaikkia osapuolia toteuttamaan toimia ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja sitoutumaan siihen, että ne suojelevat, kunnioittavat ja edistävät ihmisoikeuksia koskevia velvoitteitaan ja täyttävät ne, ja tähdentää, että näihin velvoitteisiin kuuluvat muun muassa oikeus puhtaaseen, terveelliseen ja kestävään ympäristöön sekä alkuperäiskansojen oikeudet, sellaisina kuin ne on vahvistettu alkuperäiskansojen oikeuksia koskevassa YK:n julistuksessa, samoin kuin paikallisyhteisöjen oikeudet; korostaa tarvetta tukea ja suojella ympäristönsuojelijoita ja asettaa heitä uhkaavat tahot vastuuseen; painottaa sukupuolten tasa-arvon ja sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden merkitystä ilmastokriisin ratkaisemisessa; kehottaa kaikkia osapuolia ylläpitämään näitä arvoja ja huolehtimaan siitä, että suuri yleisö voi mielekkäällä tavalla osallistua julkiseen elämään, että sillä on mahdollisuus saada tietoa ja että oikeus vapaaseen ja tietoon perustuvaan ennakkosuostumukseen toteutuu;

61. kehottaa kaikkia osapuolia edistymään COP29-konferenssissa ja etenemään kohti päätöksentekoa, jossa sosiaalinen, ympäristöä koskeva ja taloudellinen ulottuvuus ovat tasapainossa;

62. painottaa, että on tärkeää, että Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuinen luonnon monimuotoisuuskehys pannaan täytäntöön biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen yhteydessä, ja ottaa huomioon tarve maksimoida luonnon kyky auttaa ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ja siihen sopeutumisessa sekä minimoida ilmastotoimien kielteiset vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen; muistuttaa, että biologisesti hyvin monimuotoisten, koskemattomien ekosysteemien säilyttäminen maalla ja valtamerellä on kustannustehokkain luontopohjainen toimi ilmastonmuutoksen torjumiseksi; kehottaa kaikkia osapuolia tehostamaan pyrkimyksiään täyttää biologista monimuotoisuutta koskevat kansainväliset velvoitteensa ja muistuttaa, ettei Aichi-tavoitteita saavutettu; suhtautuu myönteisesti näiden puitteiden mukaisten EU:n tavoitteiden esittämiseen;

63. korostaa, että maaperä on suurin maanpäällinen hiilinielu ja siltä osin välttämätön maailmanlaajuisessa ilmastosyklissä; korostaa maaperän vaurioitumisen rajatylittäviä vaikutuksia; panee tyytyväisenä merkille kaikki toimet, joilla hallitukset ja valtiosta riippumattomat toimijat pyrkivät maksimoimaan maaperän potentiaalin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja veden saatavuuden parantamiseksi; panee merkille maaperän seurantaa ja sietokykyä koskevaan direktiiviin liittyvän EU:n ehdotuksen merkityksen;

64. korostaa aavikoitumisen, vesien saastumisen, kuivuuden, tulvien ja metsäpalojen tuhoisia ympäristövaikutuksia sekä sosiaalisia, taloudellisia ja maatalouteen liittyviä vaikutuksia, joita ilmastonmuutos on lisännyt entisestään; korostaa, että on tärkeää suojella, säilyttää ja ennallistaa vesiekosysteemejä, jotka ovat ilmastokestävyyden ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta elintärkeitä; vahvistaa, että vesivaroja on hallittava niin, että vältetään veden puute ja pilaantuminen, ja korostaa, että vesi- ja resurssikierrot on suurelta osin suljettava kiertotalouden sekä optimaalisen resurssitehokkuuden ja resurssien talteenoton edistämiseksi;

65. pitää myönteisenä, että COP29-konferenssin puheenjohtajavaltio on tuonut näkyvästi esiin veteen liittyviä haasteita, minkä ansiosta COP29 voi toimia osapuolten maailmanlaajuisena yhteistyöfoorumina, jossa voidaan löytää ratkaisuja vesikysymykseen; suhtautuu myönteisesti ensimmäiseen YK:n vesi- ja sanitaatiostrategiaan, jota se pitää tärkeänä keinona edistää yhteisöjen sopeutumista ilmastonmuutokseen;

66. kehottaa tehostamaan muun muassa vesistöalueisiin liittyvää kansainvälistä yhteistyötä, jotta voidaan puuttua kasvavaan vesikriisiin, huolehtia puhtaan ja laadukkaan veden saatavuudesta, edistää kestävää vesihuoltoa ja toteuttaa luontopohjaisia ratkaisuja; kehottaa kaikkia osapuolia hyväksymään ilmastopolitiikkansa mukaisia vesistrategioita, jotta voidaan varmistaa vedensaanti, veden käytön kestäväpohjaisuus ja vesiresilienssi samoin kuin veden ja sanitaation yleinen saatavuus kaikille ja huolehtia myös siitä, että ketään ei jätetä -periaate toteutuu käytännössä ja että etusijalle asetetaan haavoittuvien yhteisöjen suojelu;

67. suhtautuu myönteisesti ilmoitukseen eurooppalaisesta vesiresilienssiä koskevasta strategiasta ja kehottaa komissiota toteuttamaan strategian nopeasti, jotta voidaan varmistaa, että lähteitä hallitaan tarkoituksenmukaisesti ja veden niukkuuteen puututaan, ja huolehtia myös siitä, että EU:n vesiteollisuuden ja -teknologian innovatiivista kilpailukykyetua parannetaan; kehottaa EU:ta johtamaan toimia vesiekosysteemien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi vesipuitedirektiivin, EU:n biodiversiteettistrategian sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti;

68. panee merkille, että vesi on yleismaailmallinen resurssi kaikilla aloilla, kuten energiasta, elintarviketurvasta ja kriittisistä digipalveluista vastaavilla aloilla; on tietoinen digitaalisten välineiden merkityksestä kaikessa ilmastoa hillitsevässä toiminnassa osana yhteiskunnan vesiresilienssiä;

69. pyytää jäsenvaltioita ja komissiota huolehtimaan tehokkaasta vesi-infrastruktuurista, jolla voidaan torjua ilmastonmuutosta ja vahvistaa selviytymiskykyä;

70. panee tyytyväisenä merkille YK:n valtamerisopimuksen (sopimus biologisesta monimuotoisuudesta kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla) hyväksymisen; kehottaa osapuolia jatkamaan valtameriä ja ilmastonmuutosta koskevaa YK:n vuoropuhelua; korostaa, että ilmastomekanismit riippuvat valtamerten ja merten ekosysteemien terveydestä ja että näihin ekosysteemeihin vaikuttavat nykytilanteessa ilmaston lämpeneminen, pilaantuminen, merten biologisen monimuotoisuuden liiallinen hyväksikäyttö, happamoituminen, happivaje ja rannikoiden eroosio; kehottaa kaikkia osapuolia parantamaan valtamerten hiilinielujen selviytymiskykyä ja suojelua, johon kuuluu myös meriekosysteemien, kuten mangrovesoiden, meriruohojen ja koralliriuttojen, turvaaminen; suhtautuu myönteisesti Euroopan komission puheenjohtajan von der Leyenin sitoumukseen käynnistää eurooppalainen valtamerisopimus;

71. painottaa, että kaikkien alojen on osallistuttava päästöjen vähentämiseen;

72. korostaa tarvetta torjua kiireellisesti ja maailmanlaajuisesti muovin aiheuttamaa saastumista, koska se muodostaa vakavan uhkan meriekosysteemeille, biologiselle monimuotoisuudelle ja ihmisten terveydelle, ja toteaa, että valtamereen kulkeutuu vuosittain arviolta kahdeksan miljoonaa tonnia muovia; painottaa mikromuovien torjumisen merkitystä erityisesti valtamerten ja makean veden ekosysteemeissä; on tyytyväinen meneillään olevaan työhön maailmanlaajuisen muovisopimuksen aikaansaamiseksi; kehottaa EU:ta toimimaan etulinjassa sellaisen sopimuksen puolesta, jolla saavutetaan kestävä muovintuotanto, poistetaan asteittain haitalliset kertakäyttömuovit, edistetään kestäviin vaihtoehtoihin tähtäävää innovointia ja edistetään kiertotalouden periaatteita sekä laajennettua tuottajan vastuuta, jotta voidaan varmistaa, että muovien koko elinkaari otetaan huomioon, sekä asetetaan etusijalle yhteisöt, joihin muovisaaste vaikuttaa eniten; kehottaa asettamaan maailmanlaajuisen tavoitteen muovisaasteen poistamiseksi ympäristöstä vuoteen 2040 mennessä;

73. korostaa, että kemiallista saastumista on torjuttava; kehottaa vauhdittamaan toimia, jotta voidaan toteuttaa maailmanlaajuisessa kemikaalikehyksessä esitetty kattava suunnitelma, jonka tavoitteena on saavuttaa kemikaaliton ja jätteetön planeetta (Global Framework on Chemicals – For a Planet Free of Harm from Chemicals and Waste);

74. korostaa tarvetta suojella ilmastonmuutoksen haittavaikutuksista kärsivien ihmisten ja yhteisöjen terveyttä ja hyvinvointia; painottaa, että on huolehdittava, että myös tulevilla sukupolvilla on yhtäläinen mahdollisuus nauttia kestävästä, selviytymiskykyisestä ja terveestä ympäristöstä;

75. katsoo, että ympäristötoimet olisi suunniteltava siten, että ne ovat täysin yhdenmukaisia yhteinen terveys -mallin kanssa; muistuttaa, että COP29t-konferenssin yhteydessä on tärkeää järjestää terveyttä käsitelevä teemapäivä ja pyrkiä sen puitteissa ratkaisemaan yhteisiä terveyshaasteita;

76. painottaa, että ilman saastuminen ja ilmastonmuutos ovat tiiviisti kytköksissä toisiinsa; suhtautuu myönteisesti ilmastonmuutoksen torjumiseen ja ilmanlaadun parantamiseen tähtääviin kansainvälisiin toimiin, joita ovat muun muassa sellaiset aloitteet kuin valtiosta toiseen tapahtuvaa ilman epäpuhtauksien kaukokulkeutumista koskeva YK:n Euroopan talouskomission (UNECE) yleissopimus sekä ilmastoa ja puhdasta ilmaa koskeva koalitio; kehottaa kaikkia osapuolia tehostamaan tähän asiaan liittyvää yhteistyötä ja mukauttamaan ilmanlaatua koskevia toimia ilmastotoimiin kansanterveyden ja ympäristön suojelemiseksi maailmanlaajuisesti;

77. painottaa, että ilmastonmuutos lisää antibioottiresistenssiä; korostaa tähän liittyen tarvetta toteuttaa kiireellisiä toimia mikrobilääkeresistenssin torjumiseksi ja kehottaa osapuolia tekemään maailmanlaajuisen sopimuksen, jonka tavoitteena on vähentää mikrobilääkkeiden käyttöä ja torjua resistenssiriskiä;

78. muistuttaa, että yleisesti ottaen kaupunkien osuus maailman hiilidioksidipäästöistä on 70 prosenttia ([26]); korostaa, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat avainasemassa ilmastotoimissa; painottaa sen vuoksi tarvetta helpottaa niiden mahdollisuutta päästä osalliseksi rahoitusmekanismeista sekä tarvetta tiivistää yhteistyötä paikallis- ja aluehallintojen kanssa kansallisesti määriteltyjen panosten valmistelu-, rahoitus- ja täytäntöönpanoprosessissa ennen COP30-konferenssia sekä kansallisia sopeutumissuunnitelmia, kansallisia biologista monimuotoisuutta koskevia strategioita ja toimintasuunnitelmia sekä pitkän aikavälin strategioita;

Toimia kaikilla aloilla

79. panee tyytyväisenä merkille, että tähän mennessä 158 maata on allekirjoittanut maailmanlaajuisen metaanisitoumuksen; kehottaa sitoumuksen allekirjoittajia vauhdittamaan toimia metaanipäästöjen vähentämiseksi vuoteen 2030 mennessä ja tehostamaan metaanipäästöihin puuttumista laatimalla kattavan kehyksen, jonka tavoitteena on edistää yhteisen sitoumuksen toteutumista; kehottaa erityisesti suuria metaanipäästöjä aiheuttavia osapuolia, jotka eivät ole liittyneet sitoumukseen, tekemään niin mahdollisimman pian; kehottaa arvioimaan määrällisesti ja tieteeseen perustuen edistymistä, jota on saavutettu sen jälkeen, kun sitoumus hyväksyttiin COP26-konferenssissa;

([26]) Shukla, P. R. ja Skea, J. (toim.), *Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change – Working Group III Contribution to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*, hallitustenvälinen ilmastonmuutospaneeli, 2022.

80. kehottaa kaikkia osapuolia sisällyttämään kansallisesti määriteltyihin panoksiinsa myös erityisiä metaanipäästöjen vähentämistavoitteita;

81. palauttaa mieliin metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla annetun EU:n asetuksen ([27]), jota aletaan soveltaa 1. tammikuuta 2027 alkaen myös EU:hun raakaöljyä, maakaasua ja hiiltä tuoviin toimijoihin; korostaa tarvetta vähentää kaikkien alojen tuottamia metaanipäästöjä EU:ssa;

82. tuo esiin, että liikenneala on ainoa ala, jolla päästöt ovat lisääntyneet EU:ssa vuoden 1990 jälkeen, ja korostaa, että tämä on vastoin EU:n ilmastotavoitteita; korostaa, että EU:n ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää suurempia ja nopeampia päästövähennyksiä kaikilta liikenteen osa-aloilta, myös ilmailun ja merenkulun osa-aloilta; suhtautuu myönteisesti meriliikenteen päästöjen sisällyttämiseen EU:n päästökauppajärjestelmään; korostaa, että on tärkeää tukea liikennemuotosiirtymää ja intermodaalikuljetuksia sekä lisätä puhtaiden liikennevaihtoehtojen houkuttelevuutta tehostamalla ulkoisvaikutusten sisällyttämistä hintoihin niin, että samalla pidetään huolta siitä, että vaihtoehtoja on riittävästi saatavilla, toteutetaan kysynnänhallintatoimenpiteitä ja asetetaan tehokkuus- ja kiertotalousvaatimuksia;

83. kehottaa komissiota huolehtimaan siitä, että liikenteen hiilestä irtautumista koskevat toimenpiteet toteutetaan sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla muun muassa sisällyttämällä superjahtien, yksityisten suihkukoneiden ja liikelentokoneiden päästöt EU:n ilmastopolitiikkaan;

84. kehottaa Kansainvälistä merenkulkujärjestöä (IMO) toteuttamaan meriliikenteen päästöjen vähentämiseen tähtääviä toimia linjassa tieteeseen perustuvien tavoitteiden ja Pariisin sopimuksessa asetetun 1,5 celsiusasteen rajan kanssa; on huolissaan IMOn hitaasta edistymisestä kansainvälisen merenkulun päästöjen torjunnassa; kehottaa EU:ta ajamaan tiukempien maailmanlaajuisten tavoitteiden ja aikataulujen asettamista; muistuttaa, että päästökauppadirektiivin ([28]) säännösten mukaisesti EU:n olisi tarkistettava EU:n päästökauppajärjestelmän merilainsäädännön soveltamisalaa, jos IMOn neuvotteluissa ei päästä sopuun Pariisin sopimuksen mukaisista toimista; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käynnistämään uudelleen UNFCCC-neuvottelut kansainvälisen meriliikenteen päästöjen sisällyttämisestä kansallisiin inventaarioihin, mikä vastaisi EU:n päästökauppajärjestelmän ja FuelEU Maritime -asetuksen ([29]) soveltamisalaa;

85. korostaa, että ilmailualan on kiireesti mukauduttava maailmanlaajuisiin ilmastotavoitteisiin, erityisesti Pariisin sopimuksessa asetettuun 1,5 celsiusasteen tavoitteeseen; on huolissaan Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) hitaasta edistymisestä kansainvälisen ilmailun päästöjen torjunnassa; kehottaa ICAOta hyväksymään kansainvälisen lentoliikenteen päästöhyvitysjärjestelmänsä puitteissa tavoitteellisempia toimia näiden päästöjen vähentämiseksi; muistuttaa, että jos ICAO ei saavuta Pariisin sopimuksen mukaisia päästövähennyksiä, komissiolla on velvollisuus tarkastella, olisiko EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisala ulotettava koskemaan Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseville lentopaikoille suuntautuvia lentoja päästökauppadirektiivin säännösten mukaisesti;

86. palauttaa mieliin, että ilmailutoiminnan muiden kuin hiilidioksidipäästöjen ilmastovaikutusten arvioidaan olevan kaksi kertaa suuremmat ([30]) kuin pelkkien hiilidioksidipäästöjen; korostaa, että on tärkeää kerätä tietoa EU:n sisäisten lentojen sekä EU:n ulkopuolella sijaitsevista kohteista lähtevien ja niihin suuntautuvien lentojen muista kuin hiilidioksidivaikutuksista ja arvioida toimenpiteiden tarvetta näiden vaikutusten vähentämiseksi EU:n päästökauppajärjestelmässä vahvistettujen sääntöjen ja aikataulujen mukaisesti;

87. kehottaa vauhdittamaan kestävien polttoaineiden kehittämistä ja käyttöönottoa ilmailu- ja merenkulkualalla;

([27]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1787, annettu 13. kesäkuuta 2024, metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla ja asetuksen (EU) 2019/942 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj).

([28]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13. lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([29]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1805, annettu 13 päivänä syyskuuta 2023, uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä sekä direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (EUVL L 234, 22.9.2023, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj).

([30]) Transport & Environment, Murphy, A. and Simon, V., *Private jets: can the super rich supercharge zero-emission aviation?*, Euroopan kuljetus- ja ympäristöalan liitto, Bryssel, 2021.

88. kehottaa jälleen kerran kaikkia osapuolia, myös EU:n jäsenvaltioita, toteuttamaan toimenpiteitä, jotta yksityisten suihkukoneiden käyttö vähenisi; korostaa yksityisten suihkukoneiden suhteettoman suurta ilmastovaikutusta, sillä ne saastuttavat jopa 14 kertaa enemmän matkustajaa kohti kuin kaupalliset lennot; korostaa esimerkillisen toiminnan merkitystä ja kehottaa kaikkia COP29-konferenssin osallistujia, myös EU:n toimielimiä edustavia henkilöitä, pidättäytymään yksityisten suihkukoneiden käytöstä ja valitsemaan vähiten saastuttavan kuljetusvaihtoehdon määränpäähän pääsemiseksi;

89. toteaa, että maatalousalan osuus ihmisen toiminnasta aiheutuvista maailmanlaajuisista päästöistä oli 10–12 prosenttia ja EU:n kokonaispäästöistä 11 prosenttia vuonna 2020 ([31]); toteaa, että maatalouden päästöt ovat vähentyneet EU:ssa 25 prosenttia vuodesta 1990 ([32]) mutta niiden määrä on pysynyt suhteellisen muuttumattomana kahden viime vuosikymmenen aikana;

90. painottaa kuitenkin, että samalla ilmastonmuutoksen vaikutukset, kuten lämpötilan nousu, kuivuus, tavallisuudesta poikkeavat sademäärät ja tulvat, aiheuttavat yhä enemmän paineita viljelijöille ja maatalousalalle, ja toteaa, että viljelijät ovat välttämättömiä kumppaneita paitsi elintarviketurvan varmistamisessa ja elinvoimaisten maaseutualueiden säilyttämisessä myös ilmastoneutraaliustavoitteiden saavuttamisessa; korostaa siksi tarvetta jatkaa työtä kestävien ja häiriönsietokykyisten elintarvikejärjestelmien kehittämiseksi ja toteaa, että maatalousalan kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää ja että viljelijät ja metsänhoitajat voivat edistää hiilen luonnollista poistamista ja varastointia maaperään ja metsiin; korostaa, että on tärkeää antaa viljelijöille mahdollisuus panostaa ja osallistua aktiivisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sekä ekosysteemien suojelua koskeviin toimiin; suhtautuu siksi myönteisesti strategiseen vuoropuheluun EU:n maatalouden tulevaisuudesta sekä komission puheenjohtajan von der Leyenin sitoumukseen esittää uuden komission toimikauden ensimmäisten sadan päivän aikana maataloutta ja elintarvikkeita koskeva visio, jonka tavoitteena on pyrkiä huolehtimaan EU:n maatalousalan pitkän aikavälin kilpailukyvystä ja kestävyydestä planetaaristen kynnysarvojen sisällä;

91. korostaa, että siirtyminen kestävämpiin maatalouskäytäntöihin ja lyhyempiin toimitusketjuihin sekä terveellisempien elintarvikkeiden, ruokavalioiden ja elintapojen yleistyminen ja elintarvikejätteen vähentämispyrkimykset ovat keinoja, joilla voidaan vähentää merkittävästi elintarvikeketjussa syntyviä päästöjä, hillitä tehokkaammin ilmastonmuutosta ja siihen sopeutumista, lieventää biologiseen monimuotoisuuteen ja maahan kohdistuvia paineita sekä ilman ja veden pilaantumista ja auttaa palauttamaan maaperän laatu ja ennallistamaan ekosysteemejä; muistuttaa, että pitkälle jalostettujen tuotteiden liikakulutukseen on puututtava;

92. korostaa, että kestäviin maatalouskäytäntöihin siirryttäessä tarvitaan toimintakehyksiä, joilla tuetaan viljelijöitä ja joissa kiinnitetään erityishuomiota pienviljelijöihin, tarjoamalla käyttöön välineitä, mekanismeja, tekniikoita, mahdollisuuksia, koulutusta ja taloudellisia kannustimia sellaisten ilmastoälykkäiden maatalouskäytäntöjen omaksumista varten, joiden avulla voidaan parantaa tuottavuutta ja edistää samalla ilmastonmuutokseen sopeutumista ja sen hillitsemistä sekä palkita viljelijöitä ja metsänhoitajia, jotka auttavat talouden hiilestä irtautumisessa ja toimivat yhteistyössä luonnon kanssa ja ovat osaltaan säilyttämässä biologista monimuotoisuutta ja luonnon ekosysteemejä; korostaa, että on tärkeää huolehtia siitä, että maatalousalalla on tarjolla kattavia menetelmiä, jotta voidaan ottaa käyttöön kasvihuonekaasupäästöjen tilinpitojärjestelmä, joka kattaa erilaiset maatalouden muodot; kehottaa EU:ta lisäämään investointeja vihreään teknologiaan ja maatalousalan innovaatioihin, kuten täsmäviljelyyn, kestäviin kastelujärjestelmiin, ilmaston kannalta älykkäisiin maatalouskäytäntöihin ja agroekologisiin käytäntöihin, joiden avulla voidaan tehostaa veden ja energian kaltaisten resurssien käyttöä; korostaa myös tällaisten innovatiivisten ratkaisujen ja digitaalisten välineiden saatavuutta helpottavien politiikkatoimien merkitystä; painottaa, että on tärkeää kehittää kestävämpää maataloutta tarjoamalla viljelijöille vaihtoehtoja, jotta voidaan vähentää synteettisten lannoitteiden ja torjunta-aineiden käyttöä ja vastaavasti niiden tuotantoa; toteaa, että tällä tavoin sekä lisäämällä hiilen luonnollista sitoutumista maaperään ja maaperän orgaaniseen ainekseen voidaan saada monenlaisia hyötyjä parantamalla maaperän hedelmällisyyttä, ennallistamalla biologista monimuotoisuutta sekä luomalla edellytyksiä hillitä ilmastonmuutosta hyvinkin merkittävästi; korostaa, että toimia on kohdennettava tarkemmin selviytymiskykyyn tukemalla pitkittyneen kuivuuden riskin hallintaa, edistämällä vähemmän vettä käyttäviä viljelykasveja ja vaalimalla kestäviä käytäntöjä, jotka parantavat ekosysteemien selviytymiskykyä;

93. kehottaa kaikkia osapuolia jatkamaan toimia kestävää maataloutta, kestäviä elintarvikejärjestelmiä ja ilmastotoimia koskevan YK:n COP28-konferenssin julistuksen täytäntöönpanemiseksi;

94. korostaa, että on tärkeää huolehtia sellaisen maataloustuotannon tasapuolisten toimintaedellytysten toteutumisesta maailmanlaajuisesti, joka perustuu korkeisiin ympäristönsuojelua, eläinten hyvinvointia ja vaatimusten noudattamisen seurantaa koskeviin normeihin;

([31]) Euroopan ympäristökeskus, *Progress and prospects for decarbonisation in the agriculture sector and beyond*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2022.

([32]) Euroopan ympäristökeskus, *EEA greenhouse gases – data viewer*, 13. elokuuta 2024.

95. korostaa, että puolustusalan on osallistuttava päästöjen vähentämiseen ja huolehdittava samalla siitä, ettei sen operatiivinen tehokkuus kärsi, ja toteaa, että hiilestä irtautumista koskevien teknologian ja strategioiden kehittämistä olisi nopeutettava puolustusalalla; toteaa, että eriteltyjen sotilasalan päästöjen sisällyttäminen UNFCCC:n toimittamiin tietoihin on vapaaehtoista, ja panee merkille, että UNFCCC:n tiedoista ei voida nykyisellään yksilöidä ilmoitettuja sotilasalan kasvihuonekaasupäästöjä; kehottaa unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa sekä komissiota ja neuvostoa laatimaan sotilasalan päästöjen avoimesta kirjanpidosta UNFCCC:lle ehdotuksen, jossa otetaan huomioon turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin hyväksyminen, jotta voidaan panna kaikilta osin täytäntöön ilmastonmuutosta ja puolustusta koskeva etenemissuunnitelma;

96. korostaa, että EU:n hiilirajamekanismi (CBAM) on keskeinen väline, jolla voidaan tehokkaasti hinnoitella EU:hun tuotavien tuotteiden päästöjä, vähentää niiden päästöjä ja puuttua hiilivuotoon tukemalla samalla hiilen hinnoittelun maailmanlaajuista käyttöönottoa ja liitännäistoimia teollisuuden hiilestä irtautumiseksi vähiten kehittyneissä maissa; kehottaa komissiota laajentamaan hiilirajamekanismin soveltamisalaa hiilirajamekanismia koskevan asetuksen ([33]) säännösten mukaisesti ja tekemään yhteistyötä EU:n ulkopuolisten maiden kanssa, jotta voidaan helpottaa mekanismin asianmukaista täytäntöönpanoa ja edistää hiilen hinnoittelun käyttöönottoa;

97. pitää myönteisenä, että Maailmanpankin mukaan maailmanlaajuisista päästöistä 24 prosenttia kuuluu nyt hiilen hinnoittelun piiriin ([34]); pitää kuitenkin valitettavana, että sekä kattavuus että hinnoittelutaso ovat edelleen aivan liian alhaiset Pariisin sopimuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi; suhtautuu myönteisesti siihen, että useat EU:n kauppakumppanit ovat ottaneet käyttöön hiilikaupan tai muita hiilen hinnoittelumekanismeja; kehottaa komissiota kannustamaan edelleen muita osapuolia ottamaan käyttöön tai parantamaan samankaltaisia hiilen hinnoittelumekanismeja ja tukemaan niitä näissä pyrkimyksissä sekä tarkastelemaan yhteyksiä ja muita yhteistyömuotoja EU:n ulkopuolisissa maissa käytössä olevien hiilen hinnoittelumekanismien kanssa; kehottaa komissiota ottamaan tämän osalta käyttöön suojatoimia, joiden avulla varmistetaan, että kaikki yhteydet EU:n päästökauppajärjestelmään tuottavat edelleen pysyvän lisäpanoksen ilmastonmuutoksen vaikutusten hillintään eivätkä vaaranna sisäisiä kasvihuonekaasupäästöjä koskevia EU:n sitoumuksia; suhtautuu myönteisesti komission kansainvälistä hiilihinnoittelu- ja markkinadiplomatiaa käsittelevän työryhmän perustamiseen ja kehottaa komissiota varmistamaan, että työryhmä on täysin toimintakykyinen hyvissä ajoin;

98. panee merkille, että maailmanlaajuisessa tilannekatsauksessa korostetaan, että on tärkeää siirtyä kestäviin elämäntapoihin ja kestäviin kulutus- ja tuotantotapoihin ilmastonmuutoksen torjumiseksi, myös kiertotalouteen perustuvien toimintamallien avulla, ja että siksi on ehdottomasti jatkettava kiertotalouden kehittämistä EU:ssa muun muassa tukemalla innovointia ja investointeja kiertotalouden ratkaisuihin ja liiketoimintamalleihin sekä uusioraaka-aineiden markkinoihin, minkä lisäksi siinä painotetaan jätteiden vähentämisen ja kierrätyksen lisäämisen tärkeyttä; muistuttaa kahdeksannessa ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa tehdystä sitoumuksesta pienentää merkittävästi EU:n materiaali- ja kulutusjalanjälkiä, jotta ne voidaan saattaa mahdollisimman pian planetaaristen kynnysarvojen mukaisiksi; kehottaa komissiota kehittämään toimenpiteitä, joilla voidaan nopeuttaa siirtymistä kiertotalouteen ja kestävään resurssien käyttöön ja varmistaa samalla, että siirtymä on oikeudenmukainen ja osallistava;

99. korostaa, että on puututtava tekstiilialan ilmasto- ja ympäristövaikutuksiin, jotka aiheuttavat noin 8–10 prosenttia maailmanlaajuisista kasvihuonekaasupäästöistä ja huomattavaa luonnonvarojen, erityisesti veden ja energian, kulutusta ([35]); toteaa, että tekstiilialalla on oltava tärkeä rooli kiertotalouteen siirtymisessä ja sen on vastattava haasteisiin, jotka liittyvät esimerkiksi jätteiden syntymisen ehkäisemiseen, jätehuoltoon, mikromuovien irtoamiseen, vedenkäyttöön, ylituotantoon sekä tekstiilituotteiden tuotantoprosessin yleiseen kestävyyteen ja myrkyttömyyteen ja niiden kierrätettävyyteen, myös varmistamalla, että tekstiilit suunnitellaan kestäviksi ja kierrätettäviksi; korostaa, että on välttämätöntä pyrkiä laatimaan maailmanlaajuiset standardit sille, milloin tuotemerkit voivat esittää tuotteeseen liittyviä vihreitä väittämiä;

100. painottaa, että viherpesua on torjuttava pyrkimällä vahvistamaan ympäristöväitteille johdonmukaiset ja avoimet kansainväliset standardit, jotka auttavat kuluttajia tekemään tietoon perustuvia valintoja ja ehkäisemään viherpesua varmistamalla, että kestävyysväittämien tukena on todennettavissa olevaa näyttöä;

101. korostaa, että ilmastonmuutos, vesipula ja ympäristön tilan heikkeneminen johtavat luonnonvarojen niukkuuteen, joka voi kärjistää konflikteja ja jännitteitä, sekä elintarvikepulaan ja luonnonkatastrofeihin ja että ne ovat merkittäviä ihmisten pakkomuuton taustatekijöitä ja uhkien voimistajia;

([33]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/956, annettu 10. toukokuuta 2023, hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin perustamisesta rajalle (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj).

([34]) Maailmanpankki, "State and Trends of Carbon Pricing 2024", Maailmanpankki, Washington, 21. toukokuuta 2024.

([35]) International Finance Corporation, "Strengthening sustainability in the textile industry", International Finance Corporation, Washington DC, 2023.

102. toteaa, että Välimeren alue on yksi ilmastonmuutoksesta eniten kärsivistä alueista, joka lämpenee 20 prosenttia maailman keskiarvoa nopeammin, ja ennusteiden mukaan 250 miljoonaa ihmistä kärsii veden puutteesta seuraavien 20 vuoden aikana ([36]) ja yleistyvistä metsäpaloista, joilla on vakavia seurauksia rannikkoyhteisöjen toimeentulolle, talouden aloille ja biologiselle monimuotoisuudelle; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toimimaan kiireellisesti yhteistyössä Välimeren alueen kumppanien kanssa ja toteuttamaan kunnianhimoisia sopeutumis- ja lieventämistoimia, joissa keskitytään vesienhoitoon, ekosysteemien ennallistamiseen ja kestävään taloudelliseen siirtymään;

103. korostaa, että ilmastonmuutos on vaikuttanut kulttuuriperintöön ennennäkemättömän nopeasti ja laajasti; korostaa tarvetta tehostaa toimia maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemiseksi ja turvaamiseksi sekä keskittyä parempaan riskeihin varautumiseen ja ilmastokestävyyden vahvistamiseen;

104. korostaa tarvetta tehostaa ilmastonmuutokseen sopeutumista, ilmastokestävyyttä ja ilmastonmuutokseen varautumista koskevia EU:n toimia vahvistamalla EU:n pelastuspalvelumekanismia, jotta voidaan parantaa EU:n valmiuksia ehkäistä ja hallita yhä useammin esiintyviä laajoja ja rajatylittäviä luonnonkatastrofeja;

105. panee merkille kasvavan tieteellisen ja poliittisen kiinnostuksen auringon säteilyn muokkaamiseen (Solar Radiation Modification, SRM), jossa on kyse ehdotetuista ilmastonmuokkauskeinoista, kuten aerosolien ruiskuttamisesta ilmakehään, millä pyritään heijastamaan auringonvaloa keinotekoisesti poispäin maapallolta ja viilentämään sitä; korostaa, että SRM:llä ei voida puuttua millään tavoin ilmastonmuutoksen perimmäisiin syihin, ja toteaa, ettei sen vaikutuksista ole minkäänlaista tieteellistä varmuutta ja että se vaarantaa ilmaston ja geopoliittisen vakauden mahdollisesti katastrofaalisella tavalla; muistuttaa, että maailmanlaajuista hallintoa koskevan YK:n päätöslauselman käsittely on pysähdyksissä; kehottaa komissiota ryhtymään toimiin SRM-teknologian suhteen panemalla alkuun sopimuksen, jolla pysäytetään sen käyttöönotto, rajoitetaan sen kehittämistä ja vastustetaan tämän teknologian tulevaa vakiinnuttamista kansainvälisissä instituutioissa ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti ja ottaen huomioon, ettei sen turvallisuudesta ole näyttöä eikä sen hyväksyttävyydestä täyttä maailmanlaajuista yhteisymmärrystä;

Ilmastonmuutos ja sukupuolten tasa-arvo

106. korostaa osallistavien toimintamallien merkitystä UNFCCC:n prosessissa, oikeudenmukaista siirtymää koskeva työohjelma mukaan luettuna; kehottaa kaikkia osapuolia, myös EU:ta ja sen jäsenvaltioita, lisäämään toimia, joiden avulla sukupuolten tasa-arvo voidaan sisällyttää niiden tarkistettuihin kansallisesti määriteltyihin panoksiin ja kansallisiin sopeutumissuunnitelmiin sekä ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaan, erityisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sekä menetyksiin ja vahinkoihin liittyvään politiikkaan; korostaa, että kaikkien osapuolten on toteutettava konkreettisempia toimia, jotta voidaan täyttää COP25-konferenssissa sovitun sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan toimintasuunnitelman sitoumukset ja sopia uudesta sukupuolten tasa-arvoa koskevasta työohjelmasta ja siihen liittyvästä toimintasuunnitelmasta vuoden 2024 jälkeistä aikaa varten; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota lisäämään toimia, jotta voidaan saavuttaa sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevassa kolmannessa EU:n toimintasuunnitelmassa (GAP III) asetetut tavoitteet;

107. katsoo, että naisten mahdollisuuksia saada osallistavaa ilmastorahoitusta on lisättävä ja helpotettava, ja toteaa, että naisten mahdollisuudet saada rahoitusta ilmastonmuutokseen sopeutumista ja sen hillitsemistä koskeviin hankkeisiin ovat suhteessa huomattavasti heikommat; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita raportoimaan siitä, millä tavoin sukupuolinäkökohdat otetaan huomioon niiden ilmastorahoitusosuuksissa, ja lisäämään tasa-arvo- ja ilmastotuen keskinäistä yhdenmukaisuutta ulkoisen toiminnan välineiden ja Euroopan investointipankin (EIP) avulla;

108. korostaa, että on tärkeää lisätä naisten osallistumista ilmastodiplomatian yhteydessä tehtäviin päätöksiin, myös COP-valtuuskunnissa ja ilmastotoimien kaikkien tasojen johtoasemissa; kehottaa kaikkia osapuolia pyrkimään sukupuolten tasapuoliseen edustukseen valtuuskunnissaan ja kaikilla ilmastonmuutosta koskevan päätöksenteon ja neuvottelujen tasoilla; kehottaa kaikkia osapuolia, myös EU:ssa, nimeämään kansallisen sukupuolten tasa-arvoa ja ilmastonmuutosta käsittelevän yhteyspisteen ja antamaan sitä varten lisää resursseja, koulutusta ja tukea;

109. korostaa, että sopeutumiskyky ja haavoittuvuus vaihtelevat sukupuolen, iän, kyvyn, rodun ja ammatin mukaan; kehottaa siksi kaikkia osapuolia arvioimaan ja priorisoimaan haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien tarpeita ja vastaamaan niihin kansallisissa sopeutumissuunnitelmissaan, sopeutumista koskevissa tiedonannoissaan ja kansallisesti määritellyissä rahoitusosuuksissaan;

([36]) Ilmaston- ja ympäristönmuutosta käsittelevät Välimeren alueen asiantuntijat (MedECC), *Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region. A preliminary assessment by the MedECC Network Science-policy interface – 2019*, 2019.

110. korostaa, että on nopeutettava toimia, joilla pyritään vähentämään katastrofiriskin sukupuolisidonnaisuutta, ja siksi Sendain kehys on pantava täytäntöön sukupuolinäkökohdat huomioon ottavalla tavalla; kehottaa toteuttamaan lisätoimia, jotta sukupuolinäkökulma voidaan asettaa etusijalle ja ottaa huomioon katastrofivalmiudessa, erityisesti käyttämällä katastrofiriskien vähentämistä koskevia eriteltyjä tietokokonaisuuksia;

Teollisuus, pienet ja keskisuuret yritykset ja kilpailukyky

111. katsoo, että COP29-konferenssi on tärkeä Pariisin sopimuksen allekirjoittamista vuonna 2015 seuraava etappi; korostaa, että ilmastonmuutoksen torjuntatoimilla olisi pyrittävä vähentämään energiaköyhyyttä, lisäämään EU:n teollisuuden ja pk-yritysten häiriönsieto- ja kilpailukykyä sekä tarjoamaan EU:n teollisuudelle ja pk-yrityksille mahdollisuuksia, jotka voivat toteutua, jos lainsäätäjät sitoutuvat oikea-aikaisiin, räätälöityihin, solidaarisuuteen perustuviin ja asianmukaisiin politiikkatoimiin sekä vakaaseen ja ennakoitavaan siirtymäkehykseen; kehottaa kaikkia UNFCCC:n osapuolia sitoutumaan näihin asianmukaisiin toimintapolitiikkoihin ja toimiin ja panemaan ne täytäntöön;

112. korostaa, että hyvin suunnitelluilla mahdollistavilla politiikkatoimilla voidaan varmistaa, että ilmastotoimet, innovointi, hiilestä irtautuminen, työpaikkojen luominen ja kilpailukyky kulkevat käsi kädessä; muistuttaa, että investoimalla innovatiivisiin ja kestäviin teollisuudenaloihin ja teknologioihin puhtaan ja oikeudenmukaisen siirtymän mukaisesti voidaan edistää sekä ilmastoa että taloutta, laadukkaita työpaikkoja ja sosiaalista hyvinvointia;

113. pitää äärimmäisen tärkeänä, että EU varmistaa oikeudenmukaisen, nopean ja reilun siirtymän, jotta voidaan säilyttää suuren yleisön tuki ilmastotoimille ja näyttää esimerkkiä sekä varmistaa edelläkävijäetu ja suojata samalla sisämarkkinoita EU:n ulkopuolisten maiden epäreilulta kilpailulta sekä turvata tasapuoliset toimintaedellytykset Euroopan teollisuudelle kansainvälisesti – erityisesti puuttumalla korkeisiin energian hintoihin, jotka nykyisellään heikentävät sen kilpailukykyä;

114. katsoo, että ensimmäiseksi ilmastoneutraaliksi maanosaksi tuleminen viimeistään vuoteen 2050 mennessä niin, että samalla parannetaan kilpailukykyä, edellyttää perusteellista teollista muutosta ja sopeutumista useimmilla aloilla; katsoo, että energiajärjestelmän muutoksen tukemiseksi tarvitaan mittavia investointeja, joissa otetaan huomioon jäsenvaltioiden erilaiset lähtökohdat; kehottaa EU:ta harkitsemaan rahoituskehyksen parempaa mukauttamista Pariisin sopimukseen;

115. korostaa, että EU:n olisi tehtävä kaikkensa säilyttääkseen teollisuutensa ja pk-yritystensä johtavan aseman ja maailmanlaajuisen kilpailukyvyn siirryttäessä kasvihuonekaasupäästöjen osalta neutraaliin talouteen; korostaa, että tarvitaan innovatiivisia politiikkatoimia EU:n johtajuuden palauttamiseksi, ylläpitämiseksi ja laajentamiseksi;

116. korostaa, että teollisuus ja pk-yritykset läpikäyvät merkittää muutosta siirtyessään kohti nettonollataloutta; korostaa tarvetta tarjota sopivia välineitä ja tukea siirtymävaihetta varten samalla kun edistetään innovointia ja varmistetaan kilpailukyky; muistuttaa, että lainsäätäjien on tuettava ja kannustettava pk-yrityksiä tässä siirtymässä erityisesti varmistamalla kestävien teknologioiden, palvelujen ja prosessien rahoituksen saatavuus, yksinkertaistamalla hallinnollisia menettelyjä ja tarjoamalla yhtäläiset mahdollisuudet julkisissa hankinnoissa;

117. korostaa tarvetta jatkaa nopeasti Euroopan teollisuuden hiilestä irtautumista ja samalla vahvistaa sen kilpailukykyä ja säilyttää EU:n tuki tälle pyrkimykselle; muistuttaa tässä yhteydessä nettonollateollisuutta koskevan säädöksen hyväksymisestä ja panee merkille ilmoituksen tulevasta teollisuuden hiilestä irtautumisen nopeuttamista koskevasta säädöksestä sekä uudesta puhtaan teollisuuden ohjelmasta, joilla pyritään kanavoimaan investointeja infrastruktuuriin ja teollisuuteen, erityisesti energiaintensiivisiin aloihin, ja tukemaan edelläkävijämarkkinoita puhtaan teknologian kehittämisessä, tuotannossa ja levittämisessä teollisuudessa; katsoo, että EU:n innovaatiorahastosta olisi tuettava edelleen puhtaiden ja innovatiivisten teknologioiden ja niiden toimitusketjujen laajentamista;

118. korostaa, että hiilenhallinnalla voi olla merkitystä prosessipäästöjen hillitsemisessä teollisuudenaloilla, joilla päästöjä on vaikea vähentää, ja väistämättömien päästöjen vähentämisessä; panee tässä yhteydessä merkille hiljattain laaditun teollisen hiilenhallinnan strategian, jossa pyritään kehittämään EU:n toimintasuunnitelma teollisuus- ja energiantuotantolaitosten hiilidioksidin talteenoton, varastoinnin, kuljetuksen ja käytön lisäämiseksi sekä hiilidioksidin poistamiseksi ilmakehästä;

119. korostaa, että siirtymän tukemiseksi seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä tarvitaan riittävät taloudelliset resurssit, myös sellaisten erityisten rahoitusvälineiden avulla, joilla vastataan tehokkaasti Euroopan teollisuuden rahoitustarpeisiin;

120. toteaa pk-yritysten, erityisesti mikro- ja startup-yritysten, ratkaisevan tärkeän aseman innovaatioiden, työllisyyden ja kasvun aikaansaamisessa ja toteuttamisessa sekä digitaalisen ja vihreän siirtymän edelläkävijöinä innovoinnin ja huippuluokan teknisten sovellusten avulla; korostaa, että pk-yritykset tarvitsevat selkeää, johdonmukaista ja ennustettavaa lainsäädäntöä, jotta ne voivat kasvaa ja luoda työpaikkoja; korostaa erityisiä esteitä, joita tällaisilla yrityksillä on rahoitusvälineiden sekä julkisen ja yksityisen pääoman saannissa;

121. painottaa, että vihreän siirtymän kannalta olennaisten hyödykkeiden ja harvinaisten metallien kilpailtuja markkinoita on edistettävä; korostaa, että jatkuva riippuvuus muutamista toimittajista vaikuttaa kielteisesti EU:n teollisuuteen, ja kehottaa monipuolistamaan toimittajia; pitää tässä yhteydessä myönteisenä kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen hyväksymistä ja komission aikomusta ehdottaa uutta kiertotaloussäädöstä; korostaa kiertotalouden ratkaisevaa merkitystä resurssitehokkuuden ja kriittisten raaka-aineiden mahdollisimman suuren riippumattomuuden saavuttamisessa; korostaa tarvetta parantaa kansainvälisiä toimituksia muun muassa tulevien puhtaan kaupan ja investointien kumppanuuksien avulla ja varmistaa samalla, että sovelletaan samoja sosiaalisia, ympäristö- ja ihmisoikeusnormeja kuin EU:ssa;

122. korostaa, että tarvitaan erityisiä pätevöitymisohjelmia, kuten uudelleen- ja täydennyskoulutusohjelmia, joilla on hyvin tärkeä merkitys työvoiman lisäämisessä sekä puhtaissa ja innovatiivisissa teknologioissa, energiatehokkuudessa, uusiutuvissa energialähteissä, rakennusten peruskorjauksissa ja energian varastoinnissa ilmenevän kasvavan työvoiman kysyntään vastaamisessa; korostaa tässä yhteydessä nettonolla-akatemioiden merkitystä; korostaa tarvetta investoida luonnontieteisiin, matematiikkaan, tekniikkaan ja teknologioihin (STEM-aineet) liittyvään koulutukseen, jotta voidaan täyttää työmarkkinoiden vaatimukset ja edistää EU:n innovointipotentiaalia; korostaa, että on tärkeää kuulla kaikkia työmarkkinaosapuolia osaamisvajeiden kartoittamisessa ja toimintapoliittisen välineistön suunnittelussa niiden korjaamiseksi;

Energiapolitiikka

123. panee huolestuneena merkille, että fossiilisten polttoaineiden tuet ovat kasvaneet jyrkästi viime vuosina kaikkialla maailmassa ([37]); pitää valitettavana, että fossiilisten polttoaineiden tuet EU:ssa ovat pysyneet vuoden 2008 jälkeen samalla tasolla, joka oli noin 55–58 miljardia euroa vuodessa, ja että vuonna 2022 ne nousivat 123 miljardiin euroon; panee tässä yhteydessä merkille, että nykyiset investointisuuntaukset eivät ole sillä tasolla, jota maailma tarvitsee COP28-konferenssissa sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi eli uusiutuvan energian kapasiteetin kolminkertaistamiseksi ja energiatehokkuuden parannusten kaksinkertaistamiseksi, ja että uusiutuvan energian tuotantoon, verkkoihin ja varastointiin liittyvät nykyiset vuotuiset menot on kaksinkertaistettava vuonna 2030 ([38]);

124. korostaa geotermisen energian käyttämätöntä potentiaalia Pariisin sopimuksen ja EU:n energiapolitiikan tavoitteiden saavuttamisen merkittävässä edistämisessä; kannustaa osapuolia jakamaan parhaita käytäntöjä, teknologista taitotietoa sekä geotermisen energian teknologioita koskevan tutkimuksen ja innovoinnin tuloksia;

125. muistuttaa Arabiemiirikunnissa saavutetun yhteisymmärryksen mukaisen ensimmäisen maailmanlaajuisen tilannekatsauksen tulosten energianäkökohdista, erityisesti siirtymisestä pois fossiilisista polttoaineista, jotta voidaan saavuttaa kasvihuonekaasujen nollanettopäästöt vuoteen 2050 mennessä tieteen kehitystä seuraten, kolminkertaistaa uusiutuvan energian kapasiteetti maailmanlaajuisesti ja kaksinkertaistaa energiatehokkuuden parannusten maailmanlaajuinen keskimääräinen kasvu vuoteen 2030 mennessä, sekä kehotuksesta nopeuttaa täytäntöönpanoa ja investointeja puhtaisiin, kestäviin, turvallisiin ja energiatehokkaisiin teknologioihin ja -järjestelmiin; kehottaa arvioimaan jatkuvasti edistymistä näiden tavoitteiden saavuttamisessa;

126. panee merkille, että olisi suotavaa asettaa täydentävä maailmanlaajuinen tavoite, jonka mukaan energian varastointia kasvatettaisiin kuusinkertaiseksi
1 500 gigawattiin ja järjestelmän joustavuutta lisättäisiin laajemmin vuoteen 2030 mennessä G7-maiden energiaministerien huhtikuussa 2024 hyväksymien tavoitteiden mukaisesti; korostaa tarvetta kiinnittää enemmän huomiota teknisiin ratkaisuihin, joilla pyritään vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ilmakehässä;

([37]) IEA, *Fossil Fuels Consumption Subsidies 2022*, helmikuu 2023.
([38]) IEA, *World Energy Investment 2024: Overview and key findings*, kesäkuu 2024.

127. korostaa, että on tärkeää vähentää metaanipäästöjä fossiilisten polttoaineiden toimitusketjuissa maailmanlaajuisesti siirryttäessä puhtaisiin energiajärjestelmiin, jotta voidaan saavuttaa metaanipäästöjen maailmanlaajuinen 75 prosentin vähennys vuoteen 2030 mennessä Kansainvälisen energiajärjestön nettonollapäästöt vuoteen 2050 mennessä -skenaarion mukaisesti; kehottaa maailmanlaajuisen metaanisitoumuksen allekirjoittajia vauhdittamaan toimia metaanipäästöjen vähentämiseksi vuoteen 2030 mennessä; panee merkille, että metaaniasetuksella ([39]) otetaan käyttöön maailmanlaajuisia seurantavälineitä, joilla lisätään öljyn, kaasun ja hiilen tuonnista EU:hun aiheutuvien metaanipäästöjen avoimuutta ja varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset EU:n ja sen ulkopuolisten maiden toimijoille ottaen samalla huomioon toimitusvarmuus;

128. korostaa, että ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöt vaikuttavat yhä vakavammin EU:n energiajärjestelmiin, kuten vesivoiman tuotantoon, bioenergian saantiin, lämpövoimaloiden tehokkuuteen sekä lämmitys- ja jäähdytystarpeisiin; toteaa, että uusiutuvien energialähteiden tuotantotasot voivat usein vaihdella, ja korostaa tarvetta kehittää varastointikapasiteettia;

129. korostaa 55-valmiuspaketin yhteydessä tehtyä EU:n energialainsäädännön perinpohjaista tarkistamista, jolla se on saatu vastaamaan EU:n tiukempaa tavoitetta vähentää päästöjä vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi viimeistään vuoteen 2050 mennessä; korostaa, että ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttaminen riippuu 55-valmiuspaketin tehokkaasta täytäntöönpanosta; katsoo, että muiden osapuolten olisi toteutettava samanlaisia asiaankuuluvia toimia EU:n kannustuksella ja yhteistyössä sen kanssa;

130. kehottaa ilmoitetun puhtaan teollisuuden ohjelman avulla varmistamaan teollisuuden kilpailukyvyn ja edistämään laadukkaita työpaikkoja alakohtaisilla ja monialaisilla toimenpiteillä yksinkertaistamalla, investoimalla ja varmistamalla kohtuuhintaisten, kestävien ja varmojen energiatoimitusten ja raaka-aineiden saatavuus yhteistyössä teollisuuden, työmarkkinaosapuolten, rahoituslaitosten ja kaikkien sidosryhmien kanssa, jotta voidaan tukea EU:n teollisuutta sen edistymisessä kohti ilmastoneutraalia tulevaisuutta ja liiketoimintamallia;

131. korostaa energiatehokkuuden, uusiutuvien energialähteiden, monipuolisen energiajärjestelmän ja vähähiilisten energialähteiden keskeistä roolia siirryttäessä ilmastoneutraaliin talouteen; toteaa kuitenkin, että kuten EU on tehnyt 55-valmiuspaketin yhteydessä, on tärkeää yhdenmukaistaa uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskevat politiikat ja toimenpiteet ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi viimeistään vuoteen 2050 mennessä ja Pariisin sopimuksen noudattamiseksi ja hyödyntää uusiutuvan energian ja energian varastointiteknologioiden kustannusten tämänhetkisen laskun tarjoamia mahdollisuuksia; suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti sähkömarkkinoiden rakenteen kiireelliseen ja kohdennettuun uudistukseen, jolla pyritään muun muassa edistämään uusiutuvan energian tuotantoa, lisäämään kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia ja suojelemaan heitä sekä vähentämään kuluttajien ja yritysten energialaskujen riippuvuutta lyhyen aikavälin hintavaihteluista;

132. muistuttaa unionin sitoutumisesta energiatehokkuus etusijalle -periaatteeseen, jossa otetaan huomioon kustannustehokkuus, järjestelmän tehokkuus, varastointikapasiteetti, kysyntäpuolen joustavuus ja toimitusvarmuus;

133. korostaa, että tarvitaan merkittäviä julkisia ja yksityisiä investointeja EU:n energiaverkkoon ja siihen liittyvään infrastruktuuriin, jotta mahdollistetaan niiden nykyaikaistaminen ja laajentaminen sekä uusiutuvien energialähteiden, tehokkuustoimenpiteiden ja varastointiratkaisujen joustava integrointi jatkossa puhtaan, riittävän, varman ja kohtuuhintaisen energian tarjoamiseksi kuluttajille ja teollisuudelle; korostaa erityisesti tarvetta parantaa EU:n sähköverkkoa, jotta voidaan ottaa huomioon uusiutuvien energialähteiden kapasiteetin merkittävä kasvu, tuotannon vaihtelu, muuttuvat sähkönsiirtomallit kaikkialla Euroopassa ja uudet tarpeet; muistuttaa, että on tärkeää poistaa esteitä, jotka liittyvät muun muassa sähköinfrastruktuurin lupamenettelyjen monimutkaisuuteen, jäsenvaltioiden energiajärjestelmien integroimiseksi edelleen, mikä lisää unionin mahdollisuuksia puhtaan energian tuotantoon ja edistää yhteenliitäntöjen käyttöönottoa; korostaa, että jäsenvaltioiden on saavutettava sähköverkkojen yhteenliittämistä koskeva 15 prosentin tavoite vuoteen 2030 mennessä;

134. korostaa, että kasvihuonekaasujen nollanettopäästöjen saavuttaminen maailmanlaajuisesti viimeistään vuoteen 2050 mennessä edellyttää koordinoituja maailmanlaajuisia toimia ja että kehitysmaat tarvitsevat kansainvälistä apua omien vihreiden siirtymiensä toteuttamiseksi; korostaa, että on tärkeää tehostaa tiivistä rajatylittävää yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen jakamista kansainvälisten kumppaneiden kanssa päätöksentekoa sekä tieteen ja teknologian siirtoa koskevissa kysymyksissä;

([39]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1787, annettu 13. kesäkuuta 2024, metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla ja asetuksen (EU) 2019/942 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj.

135. korostaa, että on edistettävä energiapolitiikan ulkoisia ulottuvuuksia koskevia kumppanuuksia EU:n ulkopuolisten maiden kanssa; panee merkille EU:n pyrkimykset rakentaa energia-alan liittoutumia, joissa on kestävän kehityksen näkökulma;

136. panee merkille COP28-konferenssissa annetun julistuksen ([40]), jonka yli 20 maata, mukaan lukien 12 EU:n jäsenvaltiota ja Ukraina, on antanut maailmanlaajuisen ydinvoimakapasiteetin kolminkertaistamisesta vuoteen 2050 mennessä;

137. korostaa, että suurella yleisöllä ja paikallisyhteisöillä on keskeinen rooli maailmanlaajuisen energiasiirtymän onnistumisessa, ja kiinnittää huomiota erityisiin esteisiin, joita näillä on vastassaan rahoitusvälineiden sekä julkisen ja yksityisen pääoman saannissa; korostaa sellaisen EU:n lainsäädännön merkitystä, jossa vahvistetaan puitteet, joiden avulla ne voivat tuottaa, kuluttaa itse, varastoida ja myydä uusiutuvaa energiaansa ja tarjota kysyntäjousto- ja energiatehokkuuspalveluja kansalaisille muiden yhteisöjen ohella; korostaa, että EU:n lainsäädäntö on hyvä käytäntö, joka on siirrettävissä kansainvälisille kumppaneille, jotka pyrkivät nopeuttamaan ekologista siirtymäänsä sosiaalisesti oikeudenmukaisella ja demokraattisella tavalla;

Tutkimus, innovointi, digitaaliteknologia ja avaruuspolitiikka

138. panee tyytyväisenä merkille Copernicus-ohjelman ja EU:n uuden maanhavainnoinnin tietokeskuksen roolin maan, ilmakehän ja meriympäristön seurannassa; korostaa satelliittien havainnointivalmiuksien merkitystä, jotta voidaan seurata, mallintaa, ennustaa ja tukea ilmastonmuutosta koskevaa päätöksentekoa, mukaan lukien metaanipäästöjen ja runsaasti päästöjä aiheuttavien tapahtumien sekä hiilinielujen seuranta; korostaa, että on edistettävä yhteisiä tutkimusohjelmia sellaisen teknologian ja infrastruktuurin kehittämiseksi, jotka koskevat sekä avaruutta että ilmastonsuojelua; korostaa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien merkitystä valtiollisten ja kaupallisten avaruusjärjestöjen yhteistyön edistämisessä; korostaa tarvetta saavuttaa EU:n todellinen strateginen riippumattomuus satelliittialalla ja investoida enemmän avaruustalouteen;

139. muistuttaa tutkimuksen ja innovoinnin merkityksestä Pariisin sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa; korostaa, että valtaosa tutkimuksesta ja innovoinnista, jota tarvitaan nettonollapäästöjen saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä, on edelleen tekemättä; pitää valitettavana, että EU ei ole vieläkään saavuttanut pitkäaikaista tavoitettaan investoida vuosittain kolme prosenttia BKT:stä tutkimukseen ja kehittämiseen, ja kehottaa ottamaan käyttöön uusia toimintamalleja teollisuuden tutkimus- ja kehitysmenojen lisäämiseksi;

140. pitää tässä yhteydessä erityisen myönteisenä roolia, joka Horisontti Eurooppa -ohjelmalla ja sen kumppanuuksilla, kuten yhteisyrityksillä ja Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin osaamis- ja innovaatioyhteisöillä, on julkisen ja yksityisen sektorin välisen yhteistyön edistämisessä, jotta voidaan edistää ilmastoneutraaliuden ja vihreän siirtymän saavuttamista ja varmistaa samalla, että kestäviä innovaatioita on saatavilla ja käytettävissä ja että ne ovat kohtuuhintaisia;

141. korostaa, että sekä julkisia että yksityisiä investointeja on houkuteltava lisää uuden kestävän teknologian tutkimukseen, innovointiin ja käyttöönottoon, muun muassa paljon työvoimaa vaativille teollisuudenaloille, nykyisten infrastruktuuriverkkojen parantamiseen ja tarvittaessa uusiin infrastruktuuriverkkoihin sekä hankkeisiin, joilla edistetään Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista;

142. korostaa, että on tärkeää varmistaa yhdenmukaisuus ja johdonmukaisuus kannustimissa, joilla edistetään puhdasta ja innovatiivista teknologiaa vuosien 2030 ja 2050 tavoitteiden saavuttamiseksi, käsittelemällä jo kypsän teknologian käyttöönottoa sekä investointeja uuteen teknologiaan, jota on kehitettävä, jotta saavutetaan unionin tavoite ilmastoneutraaliudesta viimeistään vuoteen 2050 mennessä;

143. korostaa, että EU:n on tehtävä yhteistyötä teknologian, teollisuuden ja innovatiivisen tieteen tutkimuksessa, jotta voidaan edistää merkittävästi Pariisin sopimusta; kehottaa toteuttamaan ilmoitetun eurooppalaisia biotieteitä koskevan strategian; kehottaa komissiota edistämään strategisia tutkimuskumppanuuksia tasapuolisten toimintaedellytysten mahdollistamiseksi Euroopassa;

([40]) Ministerien julkilausuma ydinenergiakapasiteetin kolminkertaistamisesta, allekirjoitettu 2. joulukuuta 2023.

144. korostaa, että digitalisaatio on avainasemassa energiajärjestelmän integroinnin vauhdittamisessa, koska sen avulla saadaan aikaan dynaamisia ja toisiinsa liittyviä energiankantajien virtoja, voidaan liittää toisiinsa entistä useampia eri markkinoita ja antaa tarvittavat tiedot tarjonnan ja kysynnän sovittamiseksi yhteen sekä verkon hallinnan optimoimiseksi; korostaa digitaaliteknologian potentiaalia energiatehokkuuden lisäämisessä ja siten kasvihuonekaasujen kokonaispäästöjen vähentämisessä samalla kun otetaan huomioon kiireellinen tarve ottaa käyttöön kestäviä käytäntöjä digitalisaation ja tieto- ja viestintätekniikan alan, erityisesti datakeskusten ja muun laskentainfrastruktuurin, yhä suuremman hiili- ja resurssijalanjäljen minimoimiseksi; palauttaa mieliin EU:n tavoitteen tehdä datakeskuksista ilmastoneutraaleja ja erittäin energiatehokkaita viimeistään vuoteen 2030 mennessä unionin digitaalistrategian mukaisesti;

Euroopan parlamentin rooli COP29-konferenssissa

145. katsoo, että parlamentin olisi oltava kiinteä osa COP29-konferenssiin lähetettävää EU:n valtuuskuntaa, koska sen on annettava hyväksyntänsä kansainvälisten sopimusten tekemiselle ja sillä on EU:n lainsäätäjänä keskeinen asema Pariisin sopimuksen täytäntöönpanossa unionissa; odottaa näin ollen, että parlamentin annetaan osallistua EU:n koordinointikokouksiin COP29-konferenssissa Bakussa ja että sille taataan oikeus tutustua kaikkiin valmisteluasiakirjoihin; sitoutuu toimimaan riippumattomasti ja ilman eturistiriitoja;

° ° °

146. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen sihteeristölle ja pyytämään sihteeristöä välittämään sen kaikille Euroopan unionin ulkopuolisille puitesopimuksen osapuolille.